

דעת תורה

החלטת מועצת

גדולי התורה

החלטת מועצת גדולי התורה של אגודת ישראל בכנסיה הגדולה במריבנד - אלול התרצ"ז

ארצנו הקדושה נתונה לנו מאדון העולם בשבועה וברית עולם למען לחיות בה חיי התורה לשמה ולקיים מצותיה, ועם ישראל קשור בה בכל רוחו ונשמתו לנצח

נצחים, ומפני חטאינו גלינו מארצנו והשי״ת הבטיח לנו ע״י נביאיו הקדושים כי יגאלנו ע״י משיח צדקנו וזה עיקר מעיקרי דת קדשנו אשר כל בן ישראל מחוייב להאמין בזה.

זכות עם ישראל על הארץ הקדושה יסודה בתורה הקדושה וביעודי הנביאים, קיום מדינה יהודית אפשרי רק אם חוקת התורה מוכרת בה בתורת החוקה היסודית של הארץ ושלטון התורה בהנהגת המדינה, מדינה של יהודים אשר אינה מיוסדת על חוקי שלטון תורה היא התכחשות למקור ונצח ישראל ושוללת את

מהותו וצביונו של עם ישראל וחותרת את יסוד קיום עמנו וחודלת להיות מדינה יהודית.

הארץ הקדושה אשר הקב"ה הציב גבולותיה בתורה הקדושה נתונה לעם ישראל עם עולם, וכל ותור שהוא על אדמות קודש הנתונה לנו ע"י הקב"ה בגבולותיה אין בו ממש.

מועצת גדולי התורה מכירה שעל מו"מ המתנהל על אודות גורל ארץ הקדושה בלי השתתפות שלוחי היהדות החרדית אין לו יסוד משפטי.

מועצת גדולי התורה פונה לכל בני ישראל בקריאה עזה חוצבת להבות אש לעזור בשעה חמורה ואחרית כזו לאגו"י בעבודת בנין אה"ק בהגנת טהרת וקדושת א"י לחזק בה את הישוב החרדי ולהטביע חותם שמירת התורה וקדושת הארץ על כל החיים באה"ק.

מתוך "הפרדם", שנה י"א, חוברת ו' עמוד 8

החודש האחרון, בו צוינו
שנתיים להקמת אגודת
שנתיים להקמת אגודת
"קדושת ציון", עבר עלינו
תוך מיקוד תשומת הלב
הציבורית בנו כארגון,
וחשוב מכך – במסר העולה
מאתנו, הוא המסר התורני בדבר

החיוב לכונן כאן בארצנו הקדושה את סדרי החיים הציבוריים של עם ה' כפי האמור בתורה הקדושה. ועידת "קדושת ציון" השיגה את מטרתה מעל ומעבר, בכך שפרט למאות הרבות של האנשים שבאו כנגד כל התחזיות המוקדמות, היא הכריחה את רבבות בני הציבור החרדי לתת את דעתם על הנושאים הקריטיים אותם אנו מעלים, וזה לכשעצמו הישג אדיר. אנו מקווים, שככל שיעבור הזמן, כך תתקבע בתודעה הציבורית העובדה, כי לעלון זה ולפעילות האגודה בכלל ישנה חשיבות ותועלת בהבאת דעת תורתנו הקדושה בנושאים שאינם מדוברים מספיק, אשר רבים חפשו עד כה מענה אליהן. הדבר מחמיא לנו ומשמח אותנו מצד אחד, ומאידן – הוא מטיל עלינו אחריות כבדה, שלא תצא תקלה תחת ידינו.

בדיוק בנקודה זו, בה אנו זוכים להתמקם בלב התודעה הציבורית, ראינו לנכון לשוב ולשנן את העקרונות המנחים אותנו, ויותר מכך – לבחון אילו עקרונות עלינו להדגיש בתקופה הקרובה אחר שבשנתיים האחרונות הונחו היסודות הראשוניים בדבר זכותנו וחובתנו לרשת את הארץ ולכונן בה את חיי האומה כרצון ה'. על אותם יסודות אנו שואפים כעת לבנות נדבכים נוספים, בהם יפורטו דרכי ההנהגה הראויה לעם ה' בארצו בנושאים השונים שעולים לדיון, כאשר בית המדרש העתיק משמש כמקור הסמכות לשאלות המתעוררות בהווה. כמובן, שלא הסמכות לשאלות המתעוררות בהווה. כמובן, שלא ישתכחו והן בעבור הקוראים החדשים שטרם נחשפו אליהם. החל מהגליון הבא אנו מקווים שהבשורה המתחדשת תבוא לידי ביטוי לתועלת הקוראים.

לאור האמור, אנו מוצאים בזאת לנכון לפנות לכל קוראי העלון, אשר מטרות אגודת 'קדושת ציון' חשובות בעיניהם, שכל מי שיש בידו עצה או הבנה בנושאים אלו, כל מי שיש לו ביקורת או הערה - נשמח אם יפנה אלינו ויאיר את עינינו, לקראת התחדשות העלון.

בהזדמנות זו אנו מקווים אף להתרענן מבחינת הצורה החיצונית של העלון, לשפר היכן שאפשר, ולהעמיד בפני הקורא עלון מקצועי ואיכותי ככל הניתן.

בעלון הנוכחי, נביא רשמים מהכינוס הגדול שנערך, מפי הרב נפתלי סופר, אשר בלשונו הציורית

מתאר את אשר ראה והרגיש בכינוס בפרט ובאוירה הציבורית בכלל.

בשולי האירוט המרומם

היו כמובן התנגדויות שונות, אשר ראינו לנכון להתיחס אליהן מעל גבי העלון בשל אליהן מעל גבי העלון בשל החשיבות הציבורית של העמדת דברים על דיוקם, אף שבדרך־כלל אין דרכנו להכנס לדין ודברים עם מחרפינו, ודי לנו בהעמדת האמת על תילה בצורה תורנית במסגרת העלון ובמסגרות אחרות, כאשר אנו סומכים על הקורא שידע לבחור בין תורת אמת לבין השמצות חסרות בסיס. מסיבה זו הבלגנו עד כה על כל מיני נסיונות פתטיים להוציא עלונים נגדנו, אשר רק העמידו את הכותבים באור מגוחך. אולם הפעם, כאמור, לאור ההתעניינות הציבורית הגוברת, ראינו לנכון להגיב ולהעיר במדור "תגובה" אם לא על מחאת לנכון להגיב ולהעיר במדור "תגובה" אם לא על מחאת קנאי העדה החרדית שיש בהם גם מי שכוונתו לשמים, אזי לכה"פ לגבי ההשמצות היוצאות מבית היוצר של

החרדים החדשים.

להבדיל מהביקורת הבלתי־עניינית הנובעת מבורות, קיימת גם ביקורת עניינית של חכמי תורה מובהקים, אשר הביעו חששות שונים מפני האמור בעלון והתוצאות העלולות לבוא בעקבותיו. אנו ששים על ביקורת בונה, ואיננו מפחדים מלהתמודד עמה או לשנות מדרכינו - במידת הצורך - על פי חכמים מובהקים. על־כן ראינו לנכון לכתוב מכתב לאחד מגדולי הדור שליט"א, אשר העביר לנו מסר בדבר התנגדות מסוימת שיש לו, וחשבנו לנכון לפרסם מכתב זה לתועלת הציבור, על־מנת שיוכל לעמוד על השיג והשיח שלנו עם גדולי הדור המובהקים. במכתב זה מחודדת מטרת הקמת האגודה ותפקידה בזמננו, ועל־מח מהווה חומר חשוב לקריאה, אף בלא ההקשר של הנידון עם אותו גדול בתורה.

עלינו להדגיש, כי אף כי עשויה להיות התנגדות בקרב גדול כזה או אחר למסר כזה או אחר העולה משורות העלון, אין הדבר גורע מכך שהעלון והאגודה אמונים על מסורת התורה העוברת דרך חכמי הדורות, ואשר ואין שורה ואף לא מילה שאנו כותבים מדעתנו, ואשר אינה מעוגנת בדעת גדולי ישראל המובהקים עד דורנו ממש. הדבר ניכר לעין במדור "דעת תורה", בו בחרנו הפעם להביא לא מדברי חכם מסוים כדרכנו, אלא מהחלטת מועצת גדולי התורה של אגודת ישראל בכנסיה של תרצ"ז, אז נידונה חלוקת הארץ והקמת שלטון יהודי בחלק מארץ־ישראל. הדברים מקבלים משנה תוקף בהיותם מייצגים את כלל חכמי ישראל של אותו הדור ולא דעה פרטית של חכם מסוים, גדול ככל שיהיה.

מכיון שההתעניינות במטרות האגודה כיום היא גדולה מאי-פעם, ורבים המתעניינים, השואפים לרדת לסוף דעתנו, ראינו לנכון להביא שוב בשלמותם את עקרונות האגודה כפי שהוצגו מעל במה זו לפני כשנה, לתועלת כל מי שלא קרא אותן בזמנו, ואף למי שקרא, מפאת חשיבותם והצורך לחזור ולשנן את הדברים.

לנוכח דברים מסוימים שנאמרו והתפרסמו לאחרונה אודות זכותם, כביכול, של הגזלנים המכונים "פלשתינים" על חלקים מארצנו הקדושה, ועל כך שישראל כיום אינם זכאים לה, תבוא הבהרה קצרה וקולעת מאת הרב אליהו בן־צבי, המעמיד דברים על

כחלק מהמגמה להתחדש ולשתף את הקוראים יותר בכתוב בעלון, ניאות הרב דוד שניידר להציג שאלה הלכתית הנוגעת למצבנו כיום בארצנו בפני הקוראים, כאשר התשובות האיכותיות מקרב הקוראים תתפרסמנה בגליון הבא.

המדור "בעקבי הצאן" מורה לנו החודש, בהמשך למובא בו בחודש הקודם, על אותו עיקרון של פעילות מעשית שלנו בדרך להבאת הגאולה, כאשר החודש מתמקדים הדברים בחיוב בנית בית המקדש קודם לביאת בן־דוד.

הרב חיים פרידמן במדורו על "קול התור" עומד על הקשר שבין שואת יהודי אירופה לתקומת הישוב כאן בארץ ועל חשיבותה של חיבת הארץ והביאה אליה מרצון ולא מכפיה, כפי שמשתקף מתורת רבנו הגר"א.

הרב מנשה בן־יוסף מבאר במאמרו היסודי את ענין עץ אפרים ועץ יהודה ואת נבואת יחזקאל על איחוד

המשיחים, תוך התבוננות מעמיקה במצבנו כיום. זהו מאמר חשוב לאין ערוך עבור אלו השואפים להבין את מגמתה של אגודת "קדושת ציון" ואת הסתכלותה על מצב האומה. מפאת המורכבות של הנושא והחשיבות לבארו היטב, ימשיך הרב בן־יוסף לעסוק בסוגיה זו גם בגליון הבא.

כפי שהובטח, הרב אריה סגל, אשר מדורו נתחבב נדברו" על הקוראים בגליונות הקודמים, חוזר

השקפת התורה האמיתית כנגד הלך הרוח שנתרגלנו אליו ברבות השנים בנושאים שונים. הפעם הוא מדבר על הקיטוב והשנאה הנמצאים בתוך עמנו ועל חובתנו התורנית להתעלות ולבער את אותם נגעים לא רק מצד החובה של "בין אדם לחברו", אלא אף מצד רצוננו לחזור לחיות כאומה בארצה.

הרב אליהו ברים במאמרו "תורה מציון" מוליך אותנו כדרכו בשבילי המסילה העולה בית א, בעבודת המידות המחויבת של כל אחד מאתנו כיחיד ושל כולנו כציבור. הפעם הוא עומד על יסוד האהבה שלנו לבורא עולם ותוך כך מגלה את היסוד, ולפיו האדם האוהב את בוראו חייב להתחבר למהלך האלוקי בהיסטוריה האנושית. ככל שיעשה כן - כך יבטא את אהבתו באופן המושלם ביותר.

במדור "קוראים כותבים" מעלה אחד הקוראים נקודות חשובות ביותר הנוגעות לתקופתנו, ואשר מהוות יסוד ועוגן להרבה מהמאמרים המופיעים בעלון. החיבור למציאות תוך כדי החתירה לקיום דבר ה׳ בעולמנו זה בשלמות - זהו השילוב המנחה אותנו בכל דרכינו הן במאמרים המתפרסמים בעלון והן בשאר פעילויות האגודה.

הרב בנימין הלוי מיכאלסון מתאר באופן ציורי ומרתק בסיפורו על "קדושת הנזירים" את ההבדל בין עובד ה׳ אמיתי לבין קנאי שימור הפולקלור, אשר מוכנים תוך כך לרמוס את ההלכה. כל השוואה לדורנו - על אחריות הקורא בלבד!

> קריאה מהנה, פורה ומועילה, העורך

זה עתה נפרדים אנו תוכו רצוף אהבה מהחודש השלישי, החודש בו חל היום, בו נכבד מלך ישראל אשר נגלה לעיני עם קדשו לדבר עמם עבדיו עם קדשו לדבר עמם בהגלות מלכנו על הר סיני ללמד לעמו תורה ומצוות. ברוך

הוא שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים

ונתן לנו תורת אמת.

והנה עומדים אנו לקראת החודש הרביעי, אשר בו חל "צום הרביעי" שיהפוך לנו ה' אותו לששון ושמחה חל "צום הרביעי" שיהפטיחנו ע"י נביאו מכיס מ', י"ע).

הימים הללו, הם ארבעים היום בו ישב משה רבינו עם ה׳ והראהו את כל תבנית בניית המשכן, ע"מ להכין מקום בו ישכן ה׳ בתוכנו. לצערנו ובעוונותינו, לא זכינו לכך, ואותו יום בו היינו עתידים לקבל את הלוחות הפך משושינו לאבל במעשה העגל ובשבירת הלוחות בעקבות כך.

"חמישה דברים ארעו את אבותינו בי"ז בתמוז וחמישה בט' באב" (מענים כ"ו.). חלק מהדברים שארעו בי"ז בתמוז נוגעים אל התורה, וחלקם אל ירושלם. ונראה להתבונן, בעז"ה, מה הקשר בין הדברים.

תחילת ארבעים היום המסתיימים ביום י"ז בתמוז, הרי הוא ביום מעמד הר סיני. יום זה נקרא בפי חז"ל, וכך תקנו לנו בתפילה - "זמן מתן תורתנו." ביטוי זה טעון ביאור, שהרי ביום זה לא ניתנה התורה לישראל! לא זו בלבד שלא ניתן אז ספר התורה [שחלקו טרם התרחש], לא רק שלא נצטוו אז ישראל בתרי"ג מצוות, אלא אפילו לוחות הברית לא אז ניתנו. הלוחות ניתנו למשה אחר שכילה הקב"ה לדבר עמו בתום ארבעים יום, כאמור: "ויתן אל משה ככלתו לדבר אתו בהר סיני שתי לוחות העדות..." (פמות ל"ל, י"ס). מה שהיה ביום זה הוא מעמד הר סיני, לפניו אמרו ישראל "נעשה ונשמע", ובו שמעו את עשרת הדברים בלבד, א"כ מדוע ראוי ליום זה השם "זמן מתן תורתנו"?

ישנם בחז"ל מאמרים רבים בשבח התורה, האומרים שהתורה קדמה לעולם ועל פיה נברא העולם. והנה, עלינו להבין מה כוונת חז"ל, האם המעשים הכתובים בתורה נכתבו קודם שקרו? האם החטאים המתוארים בתורה הוחלטו קודם שנברא העולם ועל פיהם נברא?

בדומה לכך ישנם מאמרים בהם נאמר שהאבות קיימו את התורה אף קודם שניתנה (קיזוצין פ"ב:, יונוס כ"ח:, רש"י על ברחצים ל"ב, ה"). גם כאן יש להבין, האם קיימו אבותינו את העדות כגון פסח, סוכה ופדיון הבן אף שהם זכר למעשים שטרם קרו?

מוצאים אנו בתורה קשר הדוק בין התורה למקדש. התורה מצווה את עם ישראל שבכל מקרה של ספק תורני "בין דם לדם בין דין לדין ובין נגע לנגע דברי דין לדין ובין נגע לנגע דברי ריבות בשעריך – וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר ה"". "ועשית ע"פ

הדבר אשר יגידו לך מן המקום ההוא אשר יבחר הדבר אשר יגידו לך מן המקום ההוא אשר יבחר ה" (זכניס י", מ' - י'), וכן פירש הנביא: "לכו ונעלה אל הר ה'... ויורנו מדרכיו... כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלם". (יפטיסו ז', ג'). ויש להתבונן, מהו הקשר שיש בין התורה לציון וירושלם? הרי קדושת ציון היתה קיימת גם קודם שניתנה התורה, "אבן השתיה שממנה הושתת העולם". וכן אמר אברהם בעקידה - "בהר ה' יראה", ויעקב בשכבו במקום - "אין זה כי אם בית אלקים וזה שער השמים". ואכן, אף אחר שנסתלק הארון מבית קה"ק, לא פסקה קדושת המקום! הרי לנו, שאין קדושת המקדש משום קדושת התורה, אלא קדושה בפני עצמה היא! א"כ יש לבאר, מה הקשר בין הדברים?

ע"מ לעמוד על הדברים לאשורם, עלינו לעמוד על ההגדרה, מה היא התורה? האם מהות התורה היא להוות סדר וחוק עולמי ע"מ לאפשר קיום לאדם? או לחילופין, האם מהות התורה הוא להוות מקבץ "גזירות מלך" ע"מ לשעבד אותנו כעבדים נאמנים לה", ותו לא?

ננסה לעמוד על הדברים בעז״ה ע״פ ענ״ד.

בספר דרך ה' מגדיר הרמח"ל את התורה כעניין "נברא ממנו יתברך", בו קשר הבורא את השפעתו העליונה מכל ההשפעות "תכלית מה שאפשר שימצא בנמצאות מעין המציאות האמיתי שלו יתברך", וקשר את ההשפעה העילאית הזו בחיבור של "כלל מילות ומאמרים..." [חלק ד׳ פרק צ׳ רחה שם בחורן], כלומר שהתורה מושרשת בנקודה הגבוהה ביותר של רצון ה׳ להמציא נמצאים, לברוא עולם, ע"מ להיטיב, ומשם היא מתלבשת בצורות שונות, לצורך הנבראים. ונראה, שבזמן אדם הראשון נתכללה כל התורה בנסיון האכילה מעץ החיים וההישמרות מעץ הדעת, שהרי אם לא היה אדה"ר נכשל, היה העולם בא לתיקונו ולא היה צריך לכל הגלגולים שבאו אח"כ, ואף לא הייתה ניתנת התורה בצורה בה ניתנה. כך גם כשעמדו ישראל לפני הר סיני, ופסקה זוהמתן, וקבלו את העטרות המיועדות לעתיד לבוא - עמדו במעלת אדה"ר קודם החטא. אז עמד העם לנוכח גילוי הרצון עצמו "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים... אין עוד". ומלבד זאת, נכללה התורה כולה בעשרת הדברים אותם שמענו במעמד הר סיני, ואשר נכתבו על הלוחות, ואילו לא חטאו בעגל - היו נכנסים לארץ ישראל

והעולם היה בא לתיקונו, ואפשר שלא היו מצטווים בכל פרטי המצוות שנצטוו אח"כ. אך מכיוון שרצה הקב"ה לזכות את ישראל, לאפשר לנו לזכות לנצחיות, גם במצב הירוד שבו הקב"ה מעיד בנו - "וקם העם הזה וזנה... ועזבני והפר את בריתי..." (דברים ל"ח, ש"ו), לפיכך הרבה לנו תורה ומצוות, ובטובו פרט את התורה לפרטיה, לתרי"ג מצוות, ע"מ שנוכל לעמוד בהן ולזכות לחיי עוה"ב" (מכות כ"ג:, וראה פירוש הרמב"ם).

הנה כי כן, "שלא להכחיש רצון וגזירת עליון, וזהו כלל התורה". (אדרת אליהו מקן)[*].

עפי"ז נוכל להבין את אשר הבאנו למעלה. התורה שקדמה לעולם היא שורש התורה, רצון ה' להטיב, עבורו הוא מסובב בתחבולות לבלתי ידח ממנו נדח, עבורו יצר את התוכנית העולמית בה אנו נתונים, ולהגיעה לתכליתה אנו מייחלים ופועלים. הוא מה שאמרו שקיימו האבות את התורה כולה, שעמדו על מציאות רצון ה' בעולם ועשו כל מעשיהם למען קידומו והבאת העולם לתיקונו ולתכליתו, ואע"פ שלא נצטוו בכך. כי לקב"ה יש רצון. הרצון הזה מתבטא אצלנו במצוות התורה, אך אין די בקיום המצוות "לצאת ידי חובתן" ושלום עליך נפשי. אלא הקב"ה נתן לנו את תורתו, בה גילה לנו את רצונו ע"מ ש"נתחסד עם קוננו" וניקח אחריות על התהליך אותו הוא יצר עבורנו, לטוב לנו ולבנינו לעולם.

איננו רק עבדים לה׳, אפילו לא רק כבנים, "אנו רעייתך ואתה דודינו". אנו שותפים כביכול להקב"ה בעשיית רצונו. החיבור שלנו אליו אינו חיבור חיצוני של מעשים בלבד. החיבור הוא חיבור של קשר. חיבור של אהבה. מקום החיבור הוא בציון, בביהמ"ק, שם המקום הגשמי בו יורד ה' אל העולם, כשם שירד בראשונה בהר סיני, אך לב הקשר, הקשר החם והחי שלנו עם דודינו הוא ע"י התורה, אשר היא שוכנת במקום קודש הקדשים, תחת כנפי הכרובים המעורים זה בזה, ושם ה' נועד אל העולם ומדבר מעל הכפורת את כל אשר הוא מצווה אל בני ישראל. "אפריון עשה לו המלך שלמה..." זהו הבניין הגשמי, החיצוני, של היחס בינינו לאדוננו, לשם אנו באים לראות את פני ה׳, אך פנימיות הקשר - "תוכו רצוף אהבה." שם נתונים הלוחות וספר התורה, ומשם יוצאת התורה, שהיא הביטוי לאהבה. "אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת - תורה ומצוות חוקים ומשפטים אותנו למדת". ואף אנו עונים כנגדו "ה' אלקינו ה' אחד".

דברי הגר"א באים כהסבר מדוע יוסף הצדיק התנכר לאחיו, ומה המעם שהתורה מבארת "ויזכור את החלומות". מפרש הגר"א, שיוסף עשה כן מתוך אחריות לקידום הרצון האלוקי, אף שלא נצמווה בכך, "וזהו כלל התורה".

ע"כ הרגע בו ירדו מלאכי השרת והניחו את העטרות בראשי ישראל הוא הרגע בו הקדימו נעשה לנשמע, הרגע בו הביעו את רצונם לשותפות, לנישואין, לאהבה. הרגע של "בשאלת פיהם ואמרו הן", הרגע בו מרצונם באו בברית יחד, וקיבלו עליהם מרצונם את האחריות לרצון ה' בעולם גם קודם ששמעו במה הדבר כרוך.

ומשם והלאה הקב"ה רוצה להשכין את שמו בינינו, לגלות את כבוד מלכותו עלינו. "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (שמות כ"ה, ה"). המקדש הוא המשך למעמד הר סיני, "ביום חתונתו - זה מתן תורה, וביום שמחת ליבו - זה בניין ביהמ"ק" (תענית כ"ו:). זהו הקשר שבין ציון לתורה. ציון קדושה בפני עצמה כמקום החיבור בין שמים וארץ, והתורה היא המחברת. כמו שנצטוו ישראל בכניסתם לאר"י לכתוב את התורה על האבנים ממש, "למען אשר תבוא אל הארץ". (דכרים כ"ז, ג), וללא התורה - היא חרבה. כדברי הנביא ירמיהו: "על מה אבדה הארץ... ויאמר ה' על עזבם את תורתי" (ירמיה ע', י"ב). ואמרו על כך חז"ל, שלא ברכו בתורה תחילה, "וכיון דלא מברכי - גליא דעתייהו שאינה מתנה חשובה להם" (כ"מ פ"ה: ורש"י שס). ויש להקשות, ומה בכך שלא היתה חשובה להם? סוף דבר הרי עסקו בתורה! אלא, שבמקום של אהבה - אין די רק במעשה. צריך שתהיה המתנה של דודינו חשובה לנו. אך אם לאו, אם האהבה איננה - גם הארץ איננה. כי ללא האהבה - אין מקום לחיבור החיצוני בלבד. וע"כ אנו מבקשים מדי יום אחר הבקשה "ותן בליבנו להבין ולהשכיל... את כל דברי תורתך באהבה", את הבקשה - "והביאנו לשלום... ותוליכנו... לארצנו... ובנו בחרת... וקרבתנו לשמך הגדול" - ע"י שאנו לומדים את התורה באהבה, לשם רצון ה׳, ע״מ להדבק בו ולגלות את מלכותו בעולם - אנו משימים שלום בפמליא של מעלה ושל מטה, כאילו אנו בונים פלטרין של מעלה ושל מטה ואף מקרבים את הגאולה, (סנסדנין "ע"), שע"י העיסוק ברצון ה' ע"מ לעשות רצונו - אנו מעוררים את האהבה וגורמים את החיבור הפנימי והחיצוני גם יחד.

שכך טיבה של אהבה. לעשות מעבר למה שנצטווינו בפירוש [רחה מס"י י"ח, בניחור מדת החסידות]. על־ כן לא נצטוו ישראל להשתתף בבניין המשכן אלא במחצית השקל, ועיקר התרומה היתה דווקא "מאת כל איש אשר **ידבנו לבו**". כך גם בבניין בית ראשון, משבח דוד את הנקודה הזו: "וידעתי אלקי כי אתה בוחן לבב ומישרים תרצה אני בישר לבבי התנדבתי כל אלה ועתה עמך הנמצאו פה ראיתי בשמחה להתנדב לך . ה' אלקי אברהם יצחק וישראל שמרה זאת לעולם ליצר מחשבות לבב עמך והכן לבבם אליך." (זסי"ה כ"ע י״ז - י״ח), וכך גם בבית שני: ״ויברכו העם לכל האנשים

המתנדבים לשבת בירושלם" (נחמים י"ח, ב') - הרי לנו שבשני הדברים הללו, הנוגעים אל החיבור בינינו לבין השי"ת, רצון ה' שיעשה בהתנדבות דווקא, ולא מתוך ציווי מפורש. והרי אם חלילה לא היו אנשים מתנדבים כלל לבניין המשכן, הרי וודאי שהיה חלילה קצף גדול, ולא היה מקום לטעון כנגד "הרי לא נצטינו" כי זה המבחן עצמו! האם אנו רוצים את הקשר או חלילה לא כל כך. הרי אחר גלות בבל היתה טענה משמיא על כך שלא עלו כחומה (יימה ש:), והרי היו אז בעיות רוחניות וגשמיות קשות בארץ, עד כדי נישואי תערובת וחילול שבת, והלויים והמיוחסים נשארו בבבל, אעפ"כ היה רצון ה' שיעלו. כך גם אנו, האם יעלה על הדעת לומר שכיון שאין עלינו "מצוה חיובית" בדבר - לא נתבע חלילה אם לא נתנו את ליבנו עליו? הרי זה ממש הרצון! שנעשה את רצוננו כרצונו, שנעשה אף שאיננו מצווים בפירוש!

על כן הבה נעורר בליבנו את אהבתנו לדודינו, נעסוק בתורתו ובמצוותיו ע"מ לעשות נחת רוח לפניו, ניקח אחריות על קידום מגמתו בעולם, ניתן

כתף לגילוי מלכותו על כל הארץ, ניתן ליבנו לשאלה "מה ה' אלקיך שואל מעמך" ולא רק "מה חובתי ואעשנה". הבה נבעיר בקרבנו את הרצון הפנימי שבנו "גלוי וידוע לפניך שרצוננו לעשות רצונך" (ברכות י״ו.), נתעלה מעבר לשאור שבעיסה המעכב, ונעשה מה שבידנו לעשות כדי לעבדו בלבב שלם. ואף הוא יגמול לנו וישיב את גילוי אהבתו אלינו לתוקפה, ויחדש עמנו בציון את ברית התורה, כאמור: "ובא לציון גואל... ואני זאת בריתי אותם אמר ה' רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיך לא ימושו מפיך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר ה' מעתה ועד עולם" (ישעיהו נ"ע, כ' - כ"ח). "הנה ימים באים נאם ה' וכרתי את בית ישראל ואת בית יהודה ברית חדשה. לא כברית אשר כרתי את אבותם... אשר המה הפרו את בריתי... כי זאת הברית אשר אכרת את בני ישראל אחרי הימים ההם נאם ה׳, נתתי את תורתי בקרבם ועל ליבם אכתבנה והייתי להם לאלקים והמה יהיו לי לעם" (ירמיהו ל"ה, ל' - ל"ב).

שאלה בדין קריעה על ערי יהודה בחורבנן

הרב דוד שניידר

בגמ' מועד קטן דף כ"ו. מבואר, שהרואה ערי יהודה בחורבנן חייב לקרוע, וכן הרואה ירושלים בחורבנה ובית המקדש בחורבנו. עוד מבואר שם, שאחד השומע ואחד הרואה חייב לקרוע. ופירוש שומע' היינו שהיה בזמן החורבן ושמע על החורבן, שחייב לקרוע (ניענ"ה).

דין קריעה על ערי יהודה בחורבנן נפסק בשו"ע (פֿר״ה הקס״ה וי״ד ש״מ, ל״ה), וכתבו הפוסקים שערי יהודה אפילו אם יושבין בהן ישראל, כיון שהגויים מושלים עליהם, מיקרי חורבן וצריך לקרוע (מ״ב).

ולענין קריעה בזמן הזה, כתב האגרות משה (פֹר״ס פ״ס פֹ״ס שעתה שבחסדי השי״ת אין מושלים האומות על ערי יהודה ועל ירושלים, והם גם מיושבות, הוא טעם גדול שלא לקרוע. עוד כתב (פֹר״ס פ״ז פ״, דאין לקרוע בראיית ירושלים מאחר שהיא בחסד השי״ת בנויה לתפארת ואינה עכ״פ ברשות אומות עכו״ם.

ולפי זה, שערי יהודה בזמן הזה שמיושבות

בישראל ואינן תחת שלטון הגוים אינן נחשבות חרבות אלא מיושבות, מעתה אם ח"ו תחרבנה, לכאורה צריך לקרוע.

וא"כ יש לדון בכל הערים שנחרבו בעוה"ר ע"י הממשלה החילונית כגון גוש קטיף, עמונה ועד, אם יש חיוב לקרוע עליהן כדין ערי יהודה שנחרבו, בין בראיה - מי שרואה את הערים החרבות, ובין בשמיעה - מי ששומע על החורבן.

ונסיים בתפילה לה׳, שיקוים בנו מה שכתוב (ממוס פ׳, פ״ו) - "ונטעתים על אדמתם ולא ינטשו עוד מעל אדמתם אשר נתתי להם אמר ה׳ אלוקיך״.

0 0 0

הקוראים היקרים מוזמנים לענות תשובות yyy7@neto.bezeqint.net למערכת

הקוראים מתבקשים לענות תשובות ענייניות.

בעלון הבא נביא בעז״ה כמה תשובות מהקוראים.

לפני זמן מה עדים היינו לגל
פרוע של השמצות שווא ודברי
שקר כלפי אגודת 'קדושת
ציון', לא באנו להשיב מלחמה
שערה, אמונים אנו על דברי
שערה, אמונים אנו על דברי
רז"ל "וכל גל וגל שבא עלי
נענעתי לו ראשי, מכאן אמרו
חכמים אם יבואו ... על אדם ינענע לו
האינסטינס

אמנם אחר ההתבוננות נוכחנו לדעת, כי יש כאן תופעה מעניינת שראוי ליתן עליה את הדעת. קואליציה מוזרה צמחה לה בין אנשי "נטורי קרתא" לבין קלי־הדעת של אתרי הביבים.

ברי לנו, כי בין אנשי העדה"ח ונטורי קרתא יש גם אחדים ואולי אף רבים שכוונתם לשמים, ובאמת סבורים הם שהערכים המיוצגים בעלוני 'קדושת ציון' סותרים את השקפת עולמם, שהיא לדעתם הדעה היחידה שרשאי יהודי להחזיק בה. מבחינתם, כל פעולה שיש בה טובה לישראל בהקמתם מעפר הגלות, אין לה לבוא אלא בדרך ניסית ללא מגע יד אדם, וכל מי שאינו סבור כן, ובפרט אם הוא סבור שראוי לנו לפעול במצוות גאוליות שונות שנצטוינו בהן, הרי הוציא את עצמו מן הכלל.

ניתן לרחם, רצוי גם להתפלל, אך עדיין אין זה יוצא ממהלך הדברים הפשוט והצפוי.

בנוסף, ישנם רבים הסבורים כי כל דעה הרואה בעין חיובית את קיום מצוות ה' המעשיות הנוגעות בענייני הגאולה [כגון יישוב הארץ וכדו'] בהכרח מוכיחה על התרופפות הריחוק והסלידה מהרשעים.

ואכן, אם אין דעת הבדלה מנין, אלא שכלפי אותם שלא זכו ליכולת הבחנה זו, באמת קיים החשש שהדעות המובעות על ידינו תגרומנה בעיניהם להתרופפות ערכים אמיתיים. ומשכך הם פני הדברים יש לשמוח ולברך על מחאות אלו, כשעיקרן לחזק בדקי הדת ולהעמידה על תילה בריחוק ובשנאת הרשע.

אולם ההפתעה המשמחת יותר עבורנו נבעה מההתקפות ומדיווחי הכזבים של התקשורת הפסולה, כאשר אותם מדווחים זדוניים 'אובייקטיביים' כביכול, דיווחו בכזביהם על כינוס 'קדושת ציון' למען עליה להר הבית, דבר שלא היה ולא נברא, ואף לא משל היה.

תחושת הדחיה הטבעית אותה מרגיש "החרדי החדש" המצוי כלפי אגודת 'קדושת ציון', משמחת אף יותר מהתנגדותם של אנשי העדה החרדית, הריחוק שמרגישים הללו שריח יראת ה' מבריחם, אות כבוד היא לנו. ואמונים עלינו דברי מרן החזון אי"ש, כי כשם שהאריג נמדד במטרים ומידות הלח בליטרים, כך רמת היהדות נמדדת לפי מידת השנאה שחשים כלפיה אלו הרחוקים ממנה.

נודה ולא נבוש, קביעת מועד ועידת קדושת ציון ליום כ"ח באייר נתקלה בהתנגדות רבה בתוך חברי האגודה וצוות הכותבים, הגם שאין יהודי יר"ש שאינו מודה לה׳

על ניסי ההצלה והישועה
שעשה בימים ההם בזמן הזה
[מתוך חיזוק הרגשת אבלות
ציון, המתעוררת ביתר
שאת כשהעניין עומד ממש
בהישג יד ועדיין מנועים אנו
בעווה"ר - מלעלות ולהראות
ולהשתחוות בבית הגדול והקדוש]. אך

ולרושתווות בבית הגדול הקודשן. אן האינסטינקט הטבעי וההרגשה החרדית המתבדלת מכל דבר שריח ה'ציונות' וקרבה לפושעים ולחטאים נודף ממנו, גרמה לרבים מתוכנו תחושה קשה ולא נעימה עם קביעת יום זה.

מלבד תחושת הריחוק הטבעית הפשוטה, קיים גם חשש מציאותי יותר, מיצירת מצג שווא של קירבה חיצונית ושותפות בשמחה עם רשעי ישראל, ששמחתם אינה שמחתנו. עניין זה היווה גורם משמעותי ברתיעה מקביעת תאריך זה.

היהדות החרדית העמידה חומת ברזל בינה לבין אחינו התועים\רשעי עמנו, ובשום פנים לא באנו לסדוק את הספינה - מבצרה של היהדות החרדית, אף לא בסדק כלשהו.

חששנו מאותם נערים מנוערים אשר כזבובי מוות יבאישו יעלו על נס את פרי דמיונם על התקרבות חרדית חדשה לערכי הציונות החילונית הקורסת. אותם נערים שאינם מתירים לעצמם לזנוח אירוע קל כלשהו המסמל את קץ החרדיות המתבדלת, המיושנת, המתעבת כל ריח ואבק ריח של פריקת עול - אותם נערים עלולים היו להפנות את זרקורי אתרי הביבים שלהם לשקור באור חיובי, בעיני יושבי הביב, עוד אירוע מנקודת מבטם, תוך יצירת מצג שווא כאילו פעולות האגודה קוראות לקץ ההתבדלות ומסייעות לניתוץ חומות התיעוב לעוברי עבירה ולכל אשר שנא ה׳.

מדוע, אם כן, הוחלט לקיים את הועידה דווקא בתאריך זה? טענת קובעי התאריך המיועד הייתה כי אדרבה, בקביעתנו יום זה אנו מכריזים את אותה הכרזה פשוטה נידועה, כי כיום לא נותר זכר מהציונות החילונית, ואם אמנם לא פסקו הם והמונם מלחוג את ה' באייר כיום חגם, אך יום כ"ח באייר אינו אלא יום הראוי להודאה על הניסים ועל התשועות ועל שנתקרבו ישראל קרבה יתירה למקום הקודש והמקדש, ואין בו שום זכר וקרבה או קשר לציונות החילונית והלאומנית, המצירה על אותו כיבוש אומלל מבחינתם, אחר שהציף עליהם את הבעיה הערבית במלוא חומרתה עד היום הזה.

לשמחתנו, בסופו של דבר, חששות חברינו התבדו, כאשר ראו כולם כי אתרים אלו, שנואיו של מקום, הלכו יד ביד עם אנשי 'נטורי קרתא' בהשמצות שקר והפרחת כזבים, במילתא דעבידא לאגלויי.

אנו נמשיך בדרכנו, דרך דרישת ציון על טהרת הקודש, דרך התורה הצרופה, של אהבת ציון תוך התבדלות מוחלטת מהתנועה הציונית ומכל פורקי העול, לרבות קלי הדעת שבשולי המחנה החרדי.

אשרינו שאלו הם שונאינו!

אז נדברו הרב אריה סגל [פרק ט']

פיך ויאירו דבריך! - תגיד לי, ראית את העלון קדושת ציון? - במה להתחיל?

- כן, למה אתה שואל?
- הצלחת להבין מה הם רוצים, בדיוק לאיפה הם חותרים בכל הדיבורים שלהם?

נראה להם שיש איזושהי נפקא מינה למעשה מכל זה?

- האמת, נראה לי שגם הם לא יודעים בדיוק מה הם רוצים, אבל מהלך מחשבתם הוא שאם ה' הביא אותנו חזרה לארץ ישראל, לארצו, לנחלתו, אי אפשר שלא יהיה בזה נפקותא. וודאי שאם יש כאו דיבור מצדו. עכשיו אנחנו צריכים לענות. והם מקווים, שאם יבינו שה׳ החל לקבץ עמו לארצו זו הכנה לגאולה ואנחנו צריכים להיות מודעים לזה ושותפים לזה. ואם כל אחד יהרהר ויעיין מה תפקידו ותפקידנו בזמן נשגב זה, יהיו כמה שיהיה להם הלכה למעשה ומהם יתחיל הדבר
- אני באמת הרהרתי בזה ולא עלה בידי כמעט כלום, רק שחשבתי שאם באמת התחיל כאן משהו חדש שלא היה עד היום, מובן יותר זה שחזר התכלת, שהיה גנוז למעלה מאלף שנים.
- ככה?! לא ידעתי שהטלת תכלת בציציותיך! אבל לדבריך, מי שלא מסכים אתם שהתחיל כאן משהו חדש, לא יכול להסכים שזו התכלת.
- חלילה. אני לא התחלתי להטיל תכלת מחמת זה. ואנחנו לא קובעים הלכה על פי השקפות ומחשבות. בירור ההלכה יכול להיות רק בצורה הלכתית. הדבר ברור לחלוטין, ואף אם היינו כעת בגטו ורשא הייתי מטיל תכלת כמצווה עלינו. רק אמרתי שמובנת יותר חזרתה. אך באמת, זאת המצוה היחידה שחזרה לנו, ושמא זה מה שנתבע מאיתנו כעת, להתחיל לקיים את כל אשר בידינו. ואולי כשכל ישראל החרדים אל דברו יקיימו את כל אשר בכחם, ה' יחזיר לנו עוד מצוות ועוד שלמויות. על כל פנים, מה לדעתר מתחדש מהעובדה שחזרנו לארץ ישראל?
- צריך לחלק את זה לשנים, האחד מה זה מחייב אותנו ומה זה מכריח, והשני - מה אפשר להוציא מזה?
 - למה אתה מתכוון?
- ארץ ישראל בעיקרה היא ענין של כנסת ישראל, -של עם ה׳, ואתם ה׳ מדבר כמו שאמרו - ׳כל ל״ח שנה שהיו ישראל נזופים במדבר לא נתיחד הדיבור עם משה׳, ורק הכלל הוא זה שיכול לעשות דברים משמעותיים באמת. אבל ודאי שאפשר להוציא מזה ענינים מעשיים גם ליחיד.
- אני מבין שיש לך מה לומר בשני החלקים. פתח

- כן, אתה ודאי מתכוון לומר שאחרי קבוץ גלויות מגיע זמן השבת השופטים.

עשרה?

- כמובן, בעיקרי יותר,

- אתה זוכר את הגמרא

במגילה י"ז על סדר ברכות שמונה

- לא, לצערי זה די הזוי לדבר ואפילו לחשוב על כך כעת. אבל עוד לא נגמרה ברכת 'תקע בשופר', ואני לא מתכוון שעדיין אין כל ישראל בארץ ישראל, אלא לדבר הפשוט, שגם אם נישא נס לקבץ גלויותינו והתקבצנו, אבל לא התקבצנו יחד, או במילים ברורות יותר - שלפני שנדון מה על הציבור לעשות, צריך שיהיה ציבור ולא אוסף של בודדים. צריך שנכיר בעובדה, שגם השכן ממול הוא חלק מהסיפור שלנו כעם ה׳, גם אם הוא חלילה אשכנזי או תימני, ספרדי ליטואק חסידישער וכו׳ וכו׳. ואנחנו לא יכולים להתעלם ממציאותו ומדעתו, ודאי שלא בזמן שיש תלמידי חכמים כאלו, ולא נגיע ליעודנו אם לא נצטרף יחד. אחרי שנתאחד, יהיה מקום לדבר על השבת שופטים, כלומר ועדת רבנים אחת שתורה את הדרך לכלל ישראל בין בנושאים הלכתיים ובין בנושאים השקפתיים ושאר הנהגות נכונות, ולאחר מכן כליון הרשעה ובנין המקדש והשבת העבודה, וכמו ש׳תקע בשופר גדול׳ שזכינו לשמוע בחסד ה׳ את קול השופר לא קרה בלי שנשתתף בזה אף אנחנו עם ישראל, כ"ש השבת שופטים ובנין בית המקדש, שהן מצוות המוטלות עלינו לא יעשם ה׳ אם לא נתעורר לעשותן אנחנו, ואז הוא יגמור בעדנו. אגב, שים לב לחתימת הברכות ׳חונן הדעת׳, ׳מברך השנים׳ וכיו״ב, מלבד שתים - ׳הרוצה בתשובה׳ ו׳אוהב צדקה ומשפט׳, שלאלו הוא מחכה שאנחנו נעשה ואז הוא יעזרנו, משא"כ שאר ענינים, שהיה אפשר שיבואו אף בלא התעוררות מצדנו, וברור שכל זה צריך עם והתאחדות המחזיקים בברית.
- מילא, כשאתה מדבר על השתייכות שבטית כמו אשכנזי וספרדי, אני מסכים אתך שאין מקום לפילוג. אבל בנושאים השקפתיים כליטואק או חסיד, מה מקום יש להסכים עם מציאות דעה כוזבת?
- למה שלא תטען כך גם בהשתייכות עדתית שהטיפוס ה... הוא ... ואני לא רוצה שזה ישפיע עלי חלילה וכו׳.
- שתי תשובות בדבר, האחת שברור שהוא צריך לשפר את עצמו ולהיות יותר דומה לי, אבל גם אני

צריך לשנות את עצמי ולהיות יותר דומה לו. שנינו נמצאים בקצוות, ואנחנו צריכים לנטות לאמצע. אני לא רוצה חלילה לדמות, אבל ברור שכל עדה הושפעה מהאקלים שהיתה בו בגלות, מהעם שהיתה בתוכו וכיו"ב, אין שום מקום להניח שהתרבות הגויית האוקראינית עדיפה על התרבות המרוקאית, או שהגרוזינית עדיפה על הליטאית, או להיפך. הייתי רוצה לפרט ולהסביר, אבל בשביל זה נצטרך להאריך בשבחה וגנותה של כל עדה, ואין לי חשק לזה גם בשבחה וגנותה של כל עדה, ואין לי חשק לזה גם הציבור השני פחות בדבר מסוים ויהיה לי נזק ממנו, השורת היום באויר. ופשוט בין מצד מה שזה גורם השורת היום באויר. ופשוט בין מצד מה שזה גורם לנפש בין מצד טענתך, שיש לנו יעוד וסיפור משותף שלא נצליח להשלימו כשכל אחד לבד.

- אתה צודק מאד, אבל גם לגבי מחלוקות השקפתיות אפשר לומר כך, א' - שלכל דעה יש גם צד שני, גם אם אנחנו יודעים שהעיקר זה... והם טועים לומר שצריך להשקיע יותר ב... אבל אי אפשר להכחיש שסוף סוף יש להם יותר במה שהם משקיעים בו.
- אבל אין שום צורך שיהיה יותר ממה שיש לנו כמו שלמדונו רבותינו זללה״ה.
- וכמובן שלא נסכים לומר בזה אלו ואלו דא״ח, שזה שייך רק ברבותינו שהיו ...
 - אל תלגלג בבקשה.
- למה לא? טוב, אני לא אתווכח אתך בזה, אבל כמדומה שהתשובה השניה שלך ודאי שייכת, שהנזק של הפירוד גדול יותר.
- ומה הגבולות שלך? אתה תסכים שנרגיש ציבור אחד גם עם ...
- בא לא נכנס לשמות, אלא נגדיר את זה כך כל אחד שהוא בן ברית עם ה' וטוב בעיניו המוות מלהתרחק ממנו רח"ל כמו שנצטווינו, שאם תהיה לישראל ברירה בין לומר אפילו שהוא חילוני או ליהרג, יהרג ואל יעבור - אחינו הוא, גם אם הוא טועה בדברים הרבה.
- ואם קשה לו לעמוד בנסיון ולמות, זה אומר שהוא -לא בענין?
- לא דברתי על העמידה כשמגיע הנסיון, אלא על -הדעה הכללית של האדם על הענין.
- אבל לא מצאנו כך בחז"ל, אלא כשהיתה טהרה נהוגה בישראל היו מתרחקים מעמי הארץ כטמאים ולא חששו לפירוד שזה יצר, עד שאפילו רבי עקיבא, שהיה צנוע ומעלי עוד כשהיה עם הארץ, אמר 'מי יתן לי תלמיד חכם ואשכנו כחמור'.
- א׳ אפשר לחלק הרבה, ובא לא נכנס לפרטים.

אבל העיקר, ששם הפירוד היה בין יחידים, וכאן בין ציבורים. שם, הציבור היה אחד. לא באתי לעורר על בין אדם לחברו, למרות שגם זה ענין חשוב, ואין מקום לדמות את הדימוי שלך אלא על היותנו עם אחד.

- יש לך דוגמאות במה אפשר להתאחד?
- יש לך דוגמאות במה לא? החדרים לבנים נפרדים בין אשכנזים לספרדים, בין חסידים למתנגדים ובין חסידי פלוני לאלמוני וכו׳. כיו״ב בתי הספר, ישיבות, סמינרים, כוללים, מפלגות לכנסת ולעיריה, הכשרים וכו׳ וכו׳.
- תסכים שיש מהם הרבה התחלקויות הכרחיות. למשל, אם תהיה מפלגה אחת, הרבה מהמון העם המסורתיים שככה מצביעים למפלגה ספרדית לא יצביעו למפלגה מאוחדת שענינה שמירת תורה ומצוות.
- אני בכלל לא בטוח. יש לי צד שאדרבה, אבל אפילו אם אתה צודק - שווה לנו להפסיד כמה מנדטים בשביל שהאווירה בתוכנו תהיה יותר מאוחדת.
 - אני מקוה שאתה לא עומד להקים מפלגה כזו!
- חלילה, היא רק תוסיף פילוג ומחלוקת. אני מדבר על מה שהעסקנים שלנו צריכים לעשות.
 - קל לדבר הרבה.
- נכון, אבל עוד יותר קל לשתוק. אני מנסה להעיר, ואולי יהיה מי שיתעורר, מלבד שציבור מורכב מיחידים, וכמה שיותר יאחזו כך - כך הענינים יזוזו יותר מהר.
- אבל אתה מתעלם מזה שתמיד עם ישראל היה מורכב משבטים, וזו הצורה הראויה.
 - מה ראוי? שישנאו ויתעבו אחד את רעהו?
 - אל תגזים! אף אחד לא מתעב את השני!
- נכון, הגזמתי. אבל תסכים אתי, שאם אני, בחור שמתחיל שידוכים, אתארס עם מישהי מקהילה שונה, זה יהיה משונה בעיני הרבה. תסכים, שאם בעל תשובה/עולה חדש/ספרדי/אחר ירצה להתקבל לישיבה, יהיה לו יותר קשה, וגם אם אין מי שיחשוב שהוא יזיק, כביכול, משהו למישהו. תסכים שאם ...
 - בא נעצור כאן. אל תדבר כך!
- שהם לא יעשו כך. שבטים זה דבר טוב כשיש להם מרכז משותף, הנהגה משותפת, שכל אחד יש לו מקום בפני עצמו בנחלתו, לא כשכולם בעיר אחת ומתרחקים. בכלל, מה ההבדלים בין השבטים? אולי כמו בין ירושלמים לבני ברקים. יש חילוקים, אבל הם צבור

המשך בעמוד יא

אז מה בעצם אנחנו רוצים, זאת השאלה שעולה שוב ושוב בכל דיון מהנושאים העולים כאן.

המצב בציבור החרדי והנאמן לתורת ה' מעמיד אותנו בפני צומת דרכים קריטית. עד

לפני כעשר שנים פחות או יותר הכל התנהל על מי מנוחות ע"פ חזון עולם הישיבות מיום קום מדינת ישראל, אבל בשנים האחרונות ישנם זרמים תת־קרקעיים שכיום מתחילים לפרוץ החוצה במלוא עוצמתם. אפשר למנות חלק מהם - בעיית הנושרים, גיוס חרדים לצבא, נשים במקומות עבודה חילוניים. בעיית האינטרנט, השתלבות חרדים במרכזי מפלגות חילוניות, הבעת דעות באופן עצמאי [ואולי יותר מכולם היא הרדידות המחשבתית הפושה בקרב בחורים צעירים]. התופעות הללו תמיד התרחשו בצורה כזו או אחרת, אבל באופן ספורדי זעיר פה זעיר שם, אולם כעת, עם התרחבות הציבור החרדי, הבעיות מקבלות מימד משמעותי. די אם נראה את מספר הנושרים המבהיל [לפי עדות מומחים 10% מכלל הציבור]. מספר משקי הבית החרדיים או אנשים פרטיים המחוברים לאינטרנט, ובצה"ל משרתים כיום למעלה מ־6000 חיילים חרדים [מחציתם בקרבי, נתונים של צה"ל]. אפשר להתייחס לזה בשני פנים, אפשר לפטור את כל זה באמירות סתמיות, החל מ׳שטויות והבלים׳ וכלה ב׳ה׳ יעזור׳. שזו הגירסה המעודכנת ל׳שלום עלי נפשי׳ פחות או יותר.

אבל אפשר לחשוב חשיבה אחרת. הנתונים הנ"ל אינם בהכרח צריכים לעורר חרדה. ידועים דברי חז"ל. שישנה ירידה לצורך עליה, וביתר הרחבה במשנת בעלי המוסר המדברים רבות על כך שמתוך משבר אפשר לא רק לצמוח, אלא למנף אותו בעצמו לעליה מחודשת ואף גדולה יותר. אם נשכיל להביו שהמציאות הזאת מייצרת לנו הזדמנות היסטורית להעביר שלב בגאולת ישראל, להתחיל בקומה השניה שהיא קומת הרוח, עינינו ראו ולא זר את שלב הגוף שנבנה, אמנם לא זכינו שיהיו לנו הנאמנים לה׳ ולתורתו חלק מרכזי בשלב זה, והרבה מן הדברים נעשו למורת רוחם של עבדי ה׳, אבל כעבדי ה׳ אנו מחויבים לקבל את רצונו ואם כך הוא רוצה אז כך חייב להיות, ואנחנו מכירים את מקומנו שאין לנו הבנה במהלכים נשגבים אלו. אך עתה כשמתחיל השלב השני [והמרכזי], חובה עלינו להניף את הדגל עם הקריאה המונומנטלית "מי לה" אלי". הדגל הזה במלא משמעותו האמתית והנועזת לא הונף עד היום כלל, מי שניכס את הקריאה הזאת להפגנות בכיכר העיר כל שני וחמישי לא באמת הבין את עומק המשמעות שלה. הויכוח הניטש כיום ביו

תרבות המערב על כל מה שהיא מציעה לבין נאמני ה' ותורתו הניצבים כחומה בצורה מעבר הנהר, בין הרואים בבית המקדש מקור להשפעת השלום והטוב לעולם לבין הרואים בו

בית מטבחיים גרידא רח"ל, הוא אותו ויכוח עתיק בין תרבות יון שמהותה הוא ׳כתבו לכם על קרן השור אין לנו חלק באלוקי ישראל׳, כלומר ניתוק מוחלט של חיי החולין ממקור חיותם האמיתית שהיא הקדושה, "ואתה מחיה את כולם", לבין מתתיהו המניף את נס המרד וקורא לכל מי שמוכו לקדש את שם ה׳ בכל נים מנימי חייו הרוחניים והגשמיים להצטרף אליו ולהביס את החושך [׳והחושך - זו יון׳]. והצרה הגדולה שלנו היא שאנחנו לא מכירים בכך שזהו המאבק שניטש כאן ועקב כך אנחנו לא לוקחים צד במאבק, הרי אנחנו בתיבת נח... אם עיתונאי חרדי יכול לנאום בעצרת שמאל קיצוני או אם אשה חרדיה יכולה להציג מועמדות לראשות מפלגה חילונית, סימן הדבר שמשהו כאן השתבש. נכון שאלו שוליים, אבל דבר שהיום בשוליים מחר יהיה במרכז, המציאות מראה שככל שעובר הזמן הדברים נהיים לגיטימיים.

אדם גדול אמר פעם שלמעשה גם החילונים וגם החרדים מסכימים שהתורה והחיים לא יכולים להסתדר יחדיו. אלא שהחרדים לקחו רק את התורה [וודאי שבשעתו זה היה הכרחי אך אי אפשר להתנהל כך לאורך דורות, וק"ו לעם שאמור לנהל חיים ציבוריים ע"פ התורה] והחילונים בחרו רק בחיים. כל מודה על האמת יודה שיש בזה יותר מקורטוב של אמת. אסור לנו להשלים עם המציאות הזאת. ובפרט בעת שהתהליכים האלו הורים. ואם לא נדע להשכיל ולנווט את הדברים ע"פ רוח התורה והמסורה, דמינו בראשינו רח"ל. כדבר ראשון עלינו להכיר בכך שזו המציאות שמתרחשת לנגד עינינו, ושאם לא נתעורר בזמן אנחנו עלולים למצוא את עצמינו ׳חרדים חילונים׳ – חרדים בבתי כנסיות ואפילו בבתי מדרשות, אבל חילונים בחיי המעשה [זו היתה תמונת המצב העגומה לפני דורותיים עד מלחה"ע השניה].

שומה עלינו לדעת ולהבין שרצון ה׳ הוא לחבר בין הדברים, וכמו שכתב הרש"ר הירש (ממשים ליס, מים מים, וז"ל:

"גוי וקהל גוים. הגוי שיצא מחלציך יהיה אחד כלפי חוץ, ורבים שיהיו לאחדים - כלפי פנים. כל שבט ייצג סגולה לאומית מיוחדת, יהיה כביכול לאומה בזעיר אנפין. עם יעקב יהיה ל"ישראל", והוא יגלה לאומות את כוחו של הא המתגבר ומשתלט על כל דבר ארצי ואנושי ומעצב אותו כרצונו; לפיכך - אל תהא דמותו חד-צדדית; כעם למופת ייצג סגולות לאומיות שונות

זו מזו. בשבטיו יביא לידי ביטוי את עם הלוחמים ואת עם הסוחרים, את עם החקלאות ואת עם המדעים וכו׳, יתגלה ויתודע לכל כי הקדשת חיי האדם בברית האלקית של התורה איננה תלויה בדרך חיים או תכונה לאומית מיוחדת, אלא האנושות כלה, על כל רבגוניותה, נועדה לקלוט לתוכה את רוחו האחידה של אלהי ישראל. מהרבגוניות של סגולות אנושיות ולאומיות תיווצר ותתגבש מלכות ש-די אחידה. בהתאם לכך יש לפרש - כדעת ספורנו - "ולזרעך אחריך אתן את הארץ": לזרעך ההולך בדרכך אתן את העולם, כדוגמת "צדיקים יירשו ארץ" (מכלים ל"ז, כ"ט); הם

יהיו לאור גויים בשמרם בנאמנות על ירושתם הרוחנית והמוסרית".

אמנם הדבר הזה הוא קשה מאד ועמוק עמוק מי ימצאנו, אבל זו המציאות וזה קורה בין אם נרצה בין אם לאו, ואין לנו הפריווילגיה להתעלם מכך. אמנם עלינו לזכור את דברי התנא באבות (כ׳, כ״ו), שהם בוודאי היסוד גם בתהליכים אלו - "לא עליך המלאכה לגמור - ולא אתה בן חורין ליבטל ממנה".

> בברכת התורה, אברהם הלוי, בני־ברק.

המשך אז נדברו

אחד, מתקבלים למוסדות, מתחתנים יחד. מה בכלל הדמיון? והעיקר, שאת מה שראוי בודקים בצורה הלכתית, והיא זו שקובעת לנו את ההשקפה על שבטים וכיו"ב, ולא ההיפך. ומבחינה הלכתית ברור, שאין זה ׳ואהבת לרעך כמוך אני ה׳׳, ויש כאלה כמו בעלי תשובה ועולים חדשים שעוברים בהם גם על יואהבתם את הגר כי גרים הייתם׳, וקרוב יותר ל׳לא תשנא את אחיך׳, ואולי מבחינה השקפתית זה דומה ל'לא תתעב אדומי כי אחיך הוא', ק"ו בן בנו של ק"ו באחינו בתורה ובמצוות.

- וגם בקיום חיידר של חסידות מסוימת אתה רואה פגם?
- כן, נכון שהם יפסידו את החינוך המושלם בדרך חסידות פלונית, וגם הליטאים יצטרכו להכיר בקיומם של ענינים חסידיים שלא שערום אבותיהם,

אבל יהיו עם אחד, וכל יחיד בביתו יחדיר את דרך האמת המסורה לו מרבותיו מדור דור. כשתהיה האחדות מושלמת, יהיה אפשר להתחיל לחשוב על הברכה הבאה. נוכל להבין, שראש ישיבה ספרדי יש לו סמכות להביע דעות לא פחות מראש ישיבה אשכנזי, וכן להפך, ומשגיח מוסרי הוא כמו אדמו"ר או משפיע חסידי, וכן להיפך, ולמרות שאנחנו לא נלך אחרי ... הרי שזה ענין שלנו, אבל בכל נושא של הכלל ידונו כולם יחד במועצג"ת אחת. ואגב, גם ת"ח חסידי שהחסידים לא מכתירים עטרה לראשו, אפשר שאנחנו מצדנו נרצה שיהא במועצת, ואכמ"ל בדברים שלא נולדו. קודם אנחנו מחויבים להתאחד, וכל אשר בכחך לעשות בידך עשה וגו׳.

- ה' יעזור, שמה שאני כותב ישא פרי.
 - אמן.

מעשה ש[לא] היה בזמן הבית, ששני יהודים יראים ר' יצחק ור' יוסף שמם, קיבלו על עצמם נזירות.

מדוע קיבלו נזירות? רצו הם

לעלות בעבודת ה', רצו להתקדש. ידוע ידעו את הנאמר בתוה"ק 'נזר אהיו על ראשו'. 'כל ימי נזרו קדוש הוא'. שני הרֱעים הללו ידועים היו ביראתם הקודמת לחכמתם, ובדקדוקם במצוות קלה כבחמורה, ובעיקר בכך ששמרו על דרך אבותיהם וממנה לא זזו.

וכך קיימו את כל תורת הנזירות, נזהרו ביין ובענבים, בחרצנים ובזגים ובמשרת ענבים. ואף נזהרו בזהירותו של שמשון ולא עברו בכרם. כן נזהרו מאוד מטומאת מת, ולא גלחו את שערם. אלא שדבר אחד מהלכות נזירות נעלם מעיניהם.

כאשר סיימו את ימי נזרם הכינו את קרבנם: כבש לעולה, כבשה לחטאת, ואיל לשלמים, לחם ורקיקים, וכך עלו יחדיו בשמחה עצומה לבית המקדש אל הכהנים, כדי להשלים את מצוות הנזירות.

אך כאשר הגיעו לבית המקדש, אל הכהנים, ציפתה להם הפתעה לא נעימה.

0 0 0

לגלה את הפאות

בתחילה הכל הלך למישרין - הכהנים קיבלום בחיבה יתירה, נזירי ה׳! מה גדולה מעלתכם! שערך כעדר העזים שגלשו מהר הגלעד.

בואו והכינו עצמכם למצות יומכם הגדול, נמצא כאן הכהן יעשה עמכם תנופה ויקריב למענכם את הקרבנות. הנה הדוד כדי לשרוף את השער, והנה התער לגלח את כל שערות הראש. זכרו! חובה לגלח את כל השערות, די אם תשארנה ב׳ שערות בלבד שלא תצאו ידי חובה.

- מה? לגלח את כל שערות הראש? מה עם הפאות?
- כן! גם את הפאות, כך נאמר בתורה, "וגילח את כל שערו".
- הרי זה לא ייתכן! בשביל כך קיבלנו על עצמנו

[*] מאמר זה מתייחס לנידון העיקרי בהתיחסות הנכונה לגבי ארץ ה' ועיר ה'. פרמי סוגיה זו בכל ענין וענין ובפרמ במישור המעשי בימינו - ראוי הוא לדיון בפני עצמו, וימצא הקורא זאת במאמרים נפלאים אחרים בגליון זה.

נזירות? כדי לשנות את המראה היהודי שלנו? הרי על כך מסרו אבותינו נפשם! חדלו לכם מזאת, כהני המקדש!

מעריך אני מאוד את המראה היהודי – ענה להם המראה היהודי – ענה להם הכהן, נאמן אני גם כן לדרך אבותינו הכהן, נאמן אני גמותכם חרד אני ולחכמי ישראל. הנה ראו, אני כמותכם חרד אני על מסורת אבותיי. אך בנזיר ישנה מצוה המפורשת על מסורת אבותיי. אך בנזיר ישנה מצוה המפורשת המורב, נולם בנזיר מחת ארל מנוד את־ביצון ניבן

על מסורת אבותיי. אך בנזיר ישנה מצוה המפורשת בתורה: וְגַלַּח הַנְּזִיר כָּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶת־רֹאשׁ נְזְרְוֹ וְלָקַח אֶת־שְּׁעֵר רֹאשׁ נִזְרוֹ וְנְתַן עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר־ תַּחַת זֶבַח הַשְּׁלְמִים. ודרשוהו חז״ל (מיל לֹיּה:). בואו וקיימו את המצוה. והשלימו את ימי נזירותכם!

הביא הכהן לידו ספר במדבר, ומסכת נזיר, וניסה להראות לנזירים שכן כתוב מפורש בתורה.

 דע לך אדוני הכהן – אמר ר' יצחק - שלא תצליחו להסתיר את כוונתכם האמתית! ראיתי כאן את אחד הכהנים שזכורני במפורש שהשתתף באיזו 'שמחה' של הלאומיים למיניהם! מה עושה כהן במקום של אותם ריקים? היש צורך להוכחה גדולה מזו שכוונתכם לרעה? והרי יודע אתה היטב איך נראית 'שמחה' אצלם!

– התוכחה שלך נשמעת – ענה הכהן – דבר זה צריך בדיקה על אותו הכהן, אך בה׳ אל תמרוד!!! חובה עליך לקיים את מצוות ה׳! גלח את שערך ככתוב בתורת משה עבד ה׳!

כאן נפרדו הנזירים, ר' יוסף אמר לכהן: אדרבה, באם תוכיח לי שזו המצוה - אקיימנה! אמנם אינני מאמין שייתכן כדבר הזה, וקשה עלי הדבר מאוד. אך מהן דעותי ומחשבותי? הרי כבר אמר הנביא: כי לא מַחְשָׁבוֹתִי בּיִרְבִיכֵם דְּרָכִי נָאָם ה'.

ר' יצחק לעומתו, סירב בתוקף ללמוד ולהשתכנע, ואף ניסה להניא את ידידו ר' יוסף: כך דרכן של 'המשכילים' המשנים את המסורה לנו מדור דור: בתחילה מביאים ראיות להבליהם, אחר כך עושים את מעשיהם ללא ראיות, ולבסוף עוזבים לגמרי את דרך התורה בפריקת עול. זה דרכם כסל למו, ר' יוסף! אל תתפתה!

ונפרדו דרכיהם.

ר' יוסף

ר' יוסף האזין לדברי הכהן, הראה לו הכהן את דברי התורה המפורשים בפרשת נשא, את סוגיית הגמ' במסכת נזיר, את פסקו של הרמב"ם. הבין ר' יוסף שזו המצווה, אלא שליבו מר עליו. הרי מימי לא נגעתי בפאות! ואיך עתה אגלח בתער את ציצית ראשי? מי

קדושת הנזירים

הרב בנימין הלוי

מיכאלסון

פילל ומי מילל, שאני יוסף כך אַראה? מסיר את הסממן ?יהודי מעלי?

עודו תוהה פגש את ידידו ר' אברהם - חסיד מפורסם - אחוז בלהב קודש, ונראה כי יצא ממש מעמק החסידים: ר׳ יוסף! איפה הדביקות? היכן אהבת ה׳? עזה כמוות אהבה - שלהבת י-ה! ר׳ י-ו-ס-ף! והרי נזיר אלוקים אתה! איפה הנשמה? הגעגוע? הכיסופים? מה לך? אכן יש הוי"ה במקום הזה - אמר יעקב אבינו, זה שער השמים.

כך ר׳ אברהם החסיד, כדרכו דבק בה׳ אלוקיו, עד כי נראה שנשמתו בגופו מחוסר ברירה, אחוז הוא בלהב שרפי קודש. ומשלהב את אחיו עמו.

ר' אברהם! ענה ר' יוסף, מה אעשה, חובה עלי כעת לאכול מרור.

- מרור בבית המקדש? על שום מה?
- הראו לי הכהנים שחובה עלי לגלח בתער את כל שערות ראשי כולל את הפאות! היש מרור מר מזה?

הבערה בליבו של החסיד אוחזת בו בכפליים: ר׳ יוסף! הרי מצות ה' היא, ברה מאירת עיניים - מתוקה מדבש ונופת צופים, עליך לצאת במחול ובריקוד, הרי כבר אמר הרב׳ה, שהזוכה לרקוד משמחה על שזכה לקיים מצוה - מדרגתו גדולה מאוד.

עלה בידי ר׳ אברהם להלהיב עמו את ר׳ יוסף, כך ר׳ יוסף ניגש לעשות את מצוות יומו בתגלחת ובקרבנות, בשמחה עצומה. לעשות רצונך אלוקי חפצתי!

ר' יצחה

ר' יצחק נסער מאוד מהדבר הנורא שראה, לא פחות ולא יותר! בבית המקדש מסיתים את בני ישראל להוריד את הפאות, מה שלא הצליחו הרשעים עם לבושם הגויי, עושים הכהנים בבית המקדש! געוואלד!

פוגש הוא בדרכו את ר׳..., ׳חסיד׳ מסוג אחר:

- הראית ידידי, לא יאומן כי יסופר! היום באתי עם ידידי להשלים ימי נזירות בבית המקדש והכהן מצוה עלי, לגלח בתער את הפאות...
 - אוי לנו, הייתכן? ומה עשה ידידך?
- התפתה אחריהם בחלקלקות לשונם, הרי כך דרכם ׳הוכיחו׳ לו שכן צריך לעשות, ובעוונותינו הרבים נפל
- חובה עלינו להקים קול זעקה ומחאה! ממש... בהיכל, צריך לצאת בהפגנה גדולה ואדירה להעביר כהנים אלו ממשרתם.
- חבל על זמנך, זה לא יעזור! הם שולטים כאן,

וברור שקיבלו את שלטונם בעד בצע כסף. אך לכל הפחות יש להודיע קבל עם ועולם שאין חלקינו עמהם, לא מהם ולא מהמונם! ואין לשמוע את טענותיהם כלל.

- אפשר לומר בבירור שזה ממש שעת השמד, שצריך למסור על כך את הנפש, אם על ערקתא דמסנא [שרוך הנעל] חובה למסור את הנפש כאשר מדובר בגזירת הגוים, כל שכן כאן! הרי ישראל פקיר טפי!
- על כל פנים, עלינו לעשות מעשה ולהודיע בשעת -בת רבים, כי אין לנו אלא ההשקפה הטהורה המסורה לנו מדור דור, שאין משנים את המראה היהודי בשום אופן שבעולם!

הכהנים מצידם עמדו והשתאו על המחזה המוזר. חלק מהכהנים סברו שחובה לכוף את ה׳חסיד שוטה׳ הלז לגלח את שער ראשו, שהרי כופין על המצוות. לעומתם, סברו כהנים אחרים, שייתכן שנחשב כחרטה, ועדיף להתיר את נזרו. וכך התפלפלו הכהנים מה יעשו בכגון דא. אך זמן רב לא נשאר להם, חובה עליהם, הרי, לשרת בקודש את שאר בני ישראל ואף את אלו שאינם, הבאים עם קרבנות חובתם עם נדריהם ונדבותיהם, ושאר עבודות המקדש. בדרכם חזרה לשרת בקודש, נאנחו בצער על עקירת התורה.

האדם יראה לעיניים

ר' יצחק ור' יוסף פגשו זה את זה ביציאתם מבית

ר' יצחק עטור בזקן ופיאות, מראה פניו מבהיק באור יקרות עם המראה היהודי שלא נטש, איש של 'מסירות נפש' הוא.

לעומתו, ר׳ יוסף... אוי כמה נורא הוא נראה.

ר' יוסף! קרא אליו ר' יצחק, תראה איך אתה נראה, כמו גוי, געוואלד! אוי, לאן הגעת! למה התפתית אחרי הרשעים הללו? למה נטשת את מורשת אבותיך ואבות אבותיך? אבותיך מסרו נפשם על קדושת ישראל, ואתה ברגע של היסח הדעת...

ר' יוסף מצדו הבין, שהויכוח מיותר. אך גמלה בליבו של ר' יוסף החלטה: לאחר מה שראיתי היום, אוציא עלון בשם ׳קדושת הנזיר׳. בו אבאר לכל מבקש ה׳ את כל הלכותיו של הנזיר לפרטים: מצוותיו הליכותיו ומעלותיו. נצטט פסוקים מפורשים, דברי חז"ל בגמרא ובזוהר על מעלת הנזיר, כאשר מגדל פרע שער ראשו ופורש מטומאת מת ומיין, וכאשר מגלח את שער ראשו. אכתוב שם את המעשה עם שמעון הצדיק והנזיר הצדיק מהדרום, למען ידעו ישראל מהו הנזיר. ובכלל לקבוע בלב שחובה עלינו לקיים את רצון ה׳ שכתב בתורתו וגילה לעבדיו הנביאים ולחכמים. אחת

היא לנו אם זה מסתדר עם השקפתנו ומחשבותינו אם לאו. כי כך אמרנו בהר סיני: כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע! ולאחר שזהו רצון ה' נעשה את רצונו בשמחה עצומה ובאש קודש בלבבות.

ר' יוסף קיים את דברו, העלון יצא מדי שבוע בבתי הכנסת, ושמו בישראל ׳קדושת הנזיר׳, ומדי שבוע הביא מקרא מלא מהתורה ומהנ"ך, דברי חז"ל בנגלה ובנסתר, רמב"ם ושאר ראשונים. והוסיף כפרפראות את גדולי הדורות מכל העדות, ספרדים אשכנזים, חסידים ופרושים כאחד, בגדול מעלת הנזיר ובגודל מעלת המקיים את נזרו.

רפורמי עם שטריימל

ר' יצחק מצדו לא טמן ידיו בצלחת: הוציא עלון הנקרא בשם 'תשובת הנזיר', ובו טענה אחת החוזרת על עצמה: אין לנו לדון עם העלון ׳קדושת הנזיר׳ כלל, וכל דבריו הם נאצה כנגד גדולי ישראל ומסורת אבותינו. גם אם ירבה ׳ראיותיו׳ כחול הים, לא נשמע לו ח"ו! כי כך דרכם של המשכילים הרשעים, רוצים הם להעביר את בני ישראל מהודם והדרם. והרי כבר הכריזו הרשעים "ככל הגוים בית ישראל", ובגללם סובלים אנו את כל הצרות, ועד מתי תעבור עלינו הרעה הזאת. ואוי לנו ששומרי תומ"צ מתפתים אחריהם, אחרי שראינו בעינינו שדרכם היא שאול תחתית. ואין לנו אלא דרך אבותינו המסורה לנו מדור דור. אין חלקינו עמהם!

עד כאן הסיפור.

ואלו דברי הי"ת בתוה"ק וע"י עבדיו הנביאים. וזאת התורה לא תהא מוחלפת!

וַיִּיקַץ יַעַקב מִשָּנָתוֹ וַיֹּאמֵר אָכֵן יֵשׁ ה׳ בַּפָּקוֹם הַזֵּה וְאָנֹכִי לֹא יָדֶעְתִּי.

ַנִּיּ**יָרָא** וַיֹּאמֵר מַה־נּוֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם־ בֵּית צֵ'הים וְזֵה שַׁעַר הַשָּׁמֵים.

בראשית פרק כ"ח

בֶּי־בָּחַר ה׳ בְּצִיּוֹן אִוָּה לְמוֹשָׁב לְוֹ. זֹאת־מְנוּחָתִי עֲדֵי־ עַד פָּה־אֵשֵׁב כִּי אִוּתְיהָ.

תהלים פרק קל"ב

לִמַעַן צִיּוֹן לֹא אֶחֱשֶׁה וּלְמַעַן יְרוּשָׁלָם לֹא אֶשְׁקוֹט **לֹ** עַד־יָצֵא כַנֹגַה צִדְקָה וְישׁוּעָתָה כָּלַפִּיד יִבְעָר. וְרָאוּ גוֹיִם צְדְקֵךְ וְכָל־מְלָכִים כְּבוֹדֵךְ וְקֹרָא לָךְ שֵׁם חָדָשׁ אֲשֶׁר פִּי ה׳ יָקֵבֶנוּ. וְהָיִית עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת בְּיַד־ה׳ וּצְנִיף מְלוּכָה בְּכַף־ אָהָיִרְ. לְא־יֵאָמֵר לַךְ עוֹד עַזוּבָה וּלְאַרְצֵךְ לֹא־יֵאָמֵר עוֹד שְׁמָמָה כִּי לָךְ יִקָּרֵא חֶפְצִי־בָהּ וּלְאַרְצֵךְ בְּעוּלָה כִּי־חָפֵץ ה׳ בַּרְ וִאַרְצֵךְ תִּבָּעֵל.

ישעיהו פרק ס"ב

הַאָנִי אַשְׁבִּיר וְלֹא אוֹלִיד יֹאמֵר ה׳ אִם־אֲנִי הַמּוֹלִיד וְעַצַרְתִּי אָמַר אֱלֹקֵיךְ. שָׁמְחוּ אֶת־יִרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָה כָּל־ אֹהֲבֶיהָ שִּׁישׂוּ אִתָּהּ מָשׁוֹשׁ כָּל־הַמְּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ. לְמַעַן תִּינְקוּ וּשְׁבַעְתֶּם מִשֹׁד תַּנְחָמֶיהָ לְמַעַן תָּמֹצוּ וְהִתְעַנַּגְעֶם מִזִּיז כְּבוֹדֶה. כִּי־כֹה אָמַר ה׳ הִנְנִי נֹטֶה־אֵלֶיהָ כְּנָהָר שָׁלוֹם וּכְנַחַל שׁוֹטֵף כְּבוֹד גּוֹיִם וְינַקְתֶם עַל־צֵד תִּנְשֵׂאוּ וְעַל־בּּרְכַּיִם הְשָׁעֲשֶׁעוּ. כְּאִישׁ אֲשֶׁר אִמּוֹ הְנַחֲמֶנוּ כֵּן אַנכִי אַנַחֶמְכֶם וּבִירְוּשָׁלַם תְנָחֱמוּ. וּרְאִיתֶם וְשָׁשׁ לְבְּכֶם וְעַצְמוֹתֵיכֶם כַּדֶּשֶׁא תִפְּרַחְנָה וְנוֹדְעָה יַד־ה׳ אֶת־עֲבָדִיו וזעם את־איביו.

ישעיהו פרק ס"ו

גם בלא זה יש לנו **בעלות** על שהאו"ם ברוב 'טובו' הואיל

לתת לנו בכל מיני הצהרות כאלו ואחרות על חלוקת הארץ בשמותיהם -יגבולות 47', יגבולות 48', יגבולות 67', ועוד כל מיני שמות כאלו ואחרים, שאין להן משמעות הלכתית ודתית כלל. אף־על־פי־כן מבואר בתורה כמה פעמים, שאם לא נזכה ונעבור על המצוות, יהיה עונש פעמים לקהל ופעמים ליחידים, אך אין זה מוריד מהמעלה הגדולה שזכינו לה ע"י הקב"ה שאנחנו נקראים יושבי הארץ לעולם, ואף שמפני חטאינו גלינו מארצנו, עדיין ארצנו היא.

ארץ ישראל לכל גבולותיה

המפורשים בתורה כמה

פעמים ומפורטים בפרשת מסעי, ולא רק בחלקים

אחד מהדברים שחוזרים בתורה אשר עלולים לגרום לכך שהארץ לא תהיה בפועל בידינו הוא עוון אי־הורשת יושבי הארץ. "וְאָם לֹא תוֹרִישׁוּ אָת יֹשָׁבֵי הַאָרֵץ מִפָּנֵיכֶם וְהַיָה אֲשֶׁר תּוֹתִירוּ מֵהֶם לְשָׁכִּים בְּעֵינֵיכֶם וּלְצָנִינָם בִּצַדֵּיכֵם וְצָרֵרוּ אֵתְכֵם עַל הָאָרֵץ אֲשֶׁר אַתֵּם ישָׁבִים בָּה. וָהָיָה כַּאֲשֶׁר דְּמִּיתִי לַעֲשׁוֹת לָהֶם אֲעֲשֶׂה לכם" (במדבר ל"ג, כ"ה - כ"ו). משמעות הדברים, שאם אנחנו ניתן לנכרים לחיות בתוכנו ובקרבנו ולא נתנתק מהם ניתוק גמור ונגרשם מארצנו, אז אף שהארץ תשאר על שמנו וכנ"ל, מ"מ לא נהיה זכאים לשבת בה. ונראה, כי אין מה להוסיף אחר דברי התורה המפורשים.

מכיון שנתפרסמה בתקופה שמועה. האחרונה כאילו יש לנו זכות בארץ ישראל אך ורק כשאנחנו מקיימים את המצוות, ובלא זה אין לנו זכות בארץ (קושה"ן בלשונס). רציתי לבאר את הענייו.

אבל תחילה יש להביא את פסוקי התורה

המפורשים בעניין - ״שָׁמַע יִשְׁרָאֵל אַתַה עבר הַיוֹם אַת הירדן לבא לרשת גוים גדלים ועצמים ממר ערים גדלת וֹבצרת בַּשַּׁמִים. עַם גָּדוֹל וָרָם בְּנֵי עֲנָקִים אֲשֶׁר אַתְּה ידעת ואַתה שמעת מי יתיצב לפני בני ענק. ויַדְעת היום כי ה׳ אַלֹקִיךְ הוּא הַעבר לפַנִיךְ אֵשׁ אֹכַלָה הוּא ישמידם והוא יכניעם לפניר והורשתם והאבדתם מהר כאשר דבר ה׳ לך. אל תאמר בלבבד בהדף ה׳ אלקיד אתם מלפניך לאמר בצדקתי הביאני ה׳ לרשת את האַרץ הַזֹאת וּבְרשַעת הַגוֹיִם הַאָּלָה ה׳ מוֹרִישֵׁם מַפַּנִיךְ. לא בצדקתה ובישר לבבה אתה בא לַרשת את אַרצַם כִּי ברשעת הַגוֹים הַאֵלֵה ה׳ אֱלֹקִיךְ מוֹרִישָׁם מְפָּנֵיךְ וּלְמַעַן הַקים אָת הַדָּבַר אָשֶׁר נִשָּבַע ה׳ לַאַבתיך לאַברהם לִיצָחַק וּלִיעַקב. וְיַדַעַתַּ כִּי לֹא בְצַדְקַתְּךָּ ה׳ אַלֹקִיךְ נתו לַךְּ אַת הַאָרֵץ הַטוֹבָה הַזֹאת לַרְשָׁתַה כִּי עַם קשה ערף אַתַה. זַכֹר אַל תִשַׁכַּח אָת אֲשֶׁר הָקצַפְתַּ אָת ה׳ אֱלֹקֵיךְ בַּמַדְבַּר לִמָן הַיּוֹם אֲשֶׁר יָצָאתָ מֵאָרֵץ מִצְרַיִם עַד בּאֲכֵם עַד הַמָּקוֹם הזה ממרים הייתם עם ה"" (דברים ע", א' - ז"). הרי לנו מפורש, שאף כשאיננו זכאים לכך, אנחנו נמצאים בארץ ישראל.

אף שודאי הוא, כי תפקידנו לפעול שנהיה זכאים, מ"מ

Dear Jews! This unique pamphlet is being distributed all over the Charedi cities and neighborhoods in Israel. We have no governmental aid, as is obvious, and we depend solely on members of the public whom understand the importance of spreading our ideas. Due to the fact that many people all over the country and the Jewish world are waiting to read our message each month, and due to the fact that some noisy haters of us would do anything to prevent us from spreading our ideas, it is of utmost importance that our supporters all over the land help distributing the pamphlet in a professional manner and as much as possible. Car owners are specially called upon to help us with distributing. A professional distributer can work for us in Lakewood, New Jersey, but the costs are already very high. We also want to start distributing a pamphlet in English. We would be very grateful for any contribution and, as said above, for any help in distributing. You can be in touch with us in order to contribute, to take part in distributing or for any questions you may have. Just leave a message at 052-7195368 or better still, send an e-mail to yyy7@neto.bezeqint.net

מִי שָׁמַע כָּזֹאת מִי רָאָה כָּאֵלֶּה הֲיוּחַל אֶרֶץ בְּיוֹם אֶחָד אָם יַנְלֵד גּוֹי פַּעַם אֶחָת כִּי חָלָה גַּם יָלְדָה צִיוֹן אֶת בְּנֶיהָ״ (יפעיכו ס״ו, מ׳).

ז**את** היתה תחושתי כאשר

ישבתי ב"ועידה הארצית הראשונה של אגודת קדושת ציון". מי מלל ומי פלל לראות כדבר הזה. אמנם לא רבבות היו שם, אף לא אלפים, כי אם כמה מאות יהודים חרדים ושלמים אשר באו להכריז ולומר בעצם נוכחותם "ה' ימלוך לעולם ועד", יהודים אשר באו מתוך ביהמ"ד כדי לומר לכל מי שנשאו לבו להטות את אזנו לשמוע - "הקב"ה יוצר כל הארץ הוא, ברצונו נתנה לאומות העולם, וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו. ברצונו נטלה שוב כאשר חטאנו לפניו, וברצונו השיבנו אליה ברוב רחמיו כאשר עלתה מחשבה לפניו".

לא נשמעו נאומים חוצבי להבות אש, אף לא הכריזו על הקמת תנועה פוליטית חדשה, ואפילו לא קראו להתקוממות עממית או שביתת רעב... אך הרוח היתה אחרת! רוחו של כלב בן יפונה הקניזי אשר מלא אחרי ה', רוח של אנשים אשר באו לומר בפה מלא: "טובה הארץ מאד מאד!!". נכון, המרגלים אמרו שאף הם נשלחו ע"י משה רבינו בכבודו ובעצמו, לא זו בלבד אלא יהושע וכלב היו מיעוט שאינו ניכר לעומתם, אך הם לא נרתעו, ובמסירות נפשם אמרו בעוז: "אָם חְפֵץ הַנוּה לְנִנּ, אֶרֶץ הַנִּי הֹר, וְהַבִּיא אֹתְנוּ אֶל־הָאֶרֶץ הַזֹּאת וּנְתָנָה לְנוּ, אֶרֶץ בְּנוּ הֹר, וְהַבִּיא אֹתְנוּ אֶל־הָאֶרֶץ הַזֹּאת וּנְתָנָה לְנוּ, אֶרֶץ אָשֵׁר הִוֹא זָבַת חָלֶב וּדְבַשׁ".

רוח חדשה היתה זאת, אולי לא הרוח המוכרת לנו בדרך כלל, אך רוח זאת לא אנו חידשנוה, לא מלבנו יצאה, כי אם מלבו הטהור של רבינו הגר"א זיע"א, אשר גילו לו מן שמיא כי הגיע עת שתחפץ, ואין לנו רשות להתמהמה. המילים המפחידות "אתחלתא דגאולה" לא מבית מדרשם של ה'מזרחי' יצאו, כי אם מבית מדרשו של רבינו הגר"א, כתובים הם במכתב משנת תקצ"ז שנים רבות לפני קום המדינה, שנים רבות לפני שהעיז מישהו לומר כי הסטרא אחרא מנהל את עניני הארץ אשר עיני ה' אלוקינו בה מראשית שנה ועד אחרית שנה. מכתב זה אינו טמון בבית גנזי, לא שמעתי עליו עד מפי עד מפי עבד וכו׳, מכתב זה גלוי הוא לעין כל, מצולם בהגדלה ועומד בגאון בפתחו המרכזי של ביהנ"ס "חורבת רבי יהודה החסיד" בעיה"ק ירושלים תובב"א. על מכתב זה חתומים גדולי הישוב היהודי שהיה כאן באותו הזמן שנים לא רבות אחרי שעלו לכאן חברי השיירה הראשונה של תלמידי הגר"א.

אמת, אין אנו צריכים למכתב זה, רוח זאת מוכרת אמת, אין אנו צריכים למכתב זה, רוש לכל מי שזכה לפגוש את זקני ירושלים, כולם

ידעו שהגר"א לא שלח את תלמידיו לארץ ישראל כדי להלחם ב"ציונים", הוא לא שלח אותם לארץ מוכת מגפות ועמוסת ישמעאלים מפאת מצוקת הדיור בכפר "שקלאוו" וקריותיה, או מפאת

"שקלאוו" וקריותיה, או מפאת מיעוט התורה בעיר וילנא ופרבריה, הוא שלח אותם כדי להיות "ציונים"! לא "ציונים" אשר השתמשו בארץ ישראל כדי להיפטר מעול אשר השתמשו בארץ ישראל כדי להיפטר מעול תורה ומצות, לא ציונים אשר עשו את ציון קרדום לחפור בה כדי להעביר את ילדי ישראל על דתם, כי אם עבדי ה' יתברך אשר נשלחו לנקות את הפלטרין של מלך מהאבק שהצטבר בה כביכול, לאחר מאות שנות שיממון. עבדי ה' אשר באו להגשים את חזון כל נביאינו אשר הבטיחו לנו נאמנה כבר לפני אלפי שנים: "כֹּה אָמַר ה' צְּבְקּחֹת עֹד יֵשְׁבוּ זְקַנִּים וּזְקַנִּים הַּקְנִים הִיִּלְּיִה וְיִלְדִים וְיִלְדֹוֹת מְשַׁתְקִים בַּרְחֹבֹתִיהְ". (זכנים מ' ד' ברים אלו ידועים היו לכל זקני ירושלים, ועדיין שמורה המסורת אצל צאצאיהם.

אך דא עקא, חוצפא יסגא, פושעי ישראל אשר במשך כל שנות הגלות השתדלו לקיים בהידור את מאמר המשורר: "וַיָּתְעַרְבוּ בַגוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מַעֲשֵיהֵם". (מהלים ק"ו, ל"ה) ניסו לשכוח את ארץ חמדה אשר משם גלו. והנה לפתע קמו ברוב חוצפתם והחליטו לשוב לארץ אבותיהם, לא על מנת לקיים את מצותיה, לא על מנת לשוב אל אלוקיהם בכל לבבם, אלא על מנת שיוכלו ליצור "עם חפשי מן התורה" "עם חפשי מן המצוות"! ויראו גדולי הדור כי סכנתם עצומה, היו כרשע שהשעה משחקת לו, ויגזרו אומר בחכמתם כי לעת עתה לא יועיל כנגדם דבר, כי אם הפירוד המוחלט מהם ומהמונם. אכן אם יצטרפו עמם אולי יעלו בידינו הישגים כלשהם, אך הדבר הראשון במעלה הוא ההשתעבדות המוחלטת לרצונו ית׳, וכיון שראו בחכמתם שזהו רצונו, לא עמדו בפניהם געגועיהם העזים לארץ ישראל וחשקתם הגדולה לפעול גדולות ונצורות למען מולדתנו, ויגדרו גדרים רבים למען אשר לא יצליחו אותם ערלי הלב לקלקל אותנו ברוחם הגסה, ובדתם החדשה.

אך היו אנשים אשר לא הבינו את דבריהם של חכמינו, ויחשבו כי גדולינו אינם אוהבים את ארץ ישראל ח"ו, חשבו כי רבותינו אהבו את הישמעאלים יותר מאשר אהבו את ישראל, ויגבבו דברים אשר לא כדת על ה' ועל תלמידי החכמים, כאילו לא עלו תלמידי הגר"א כדי לקרב את הגאולה, כאילו לא רצו גדולי הדורות הקודמים להקים כאן בארצנו שלטון תורני, וכביכול אף הקב"ה בעצמו אין דעתו נוחה תורני, וכביכול אף הקב"ה בעצמו אין דעתו נוחה

רוח אחרת

הרב נפתלי סופר

משיבת בניו לחיק ארצם. נוספו לכך אנשים ידועים מיוצאי הונגריה אשר כבר אבות אבותיהם נלחמו בכל כחם ברבינו הגר"א ובתלמידיו אשר רצו להקים שכינה מעפרה, ויבואו האנשים ההם ויאמרו, הרואים אתם? אף רבניכם חזרו והודו כי זקינינו צדקו מרבכם הגר"א רח"ל, אף אתם מודים על כרחכם כי לא הקב"ה השיב אתכם לציון אלא השטן, עפ"ל.

וברבות הימים קנתה דעה מקולקלת זאת שביתה בלב הרבה מעמי הארץ, וכמעט קט היה נשכח מלב כל, מה שהנחיל לנו רבינו הגר"א בדרכי החזרת השכינה לציון, ובדרכי הפעולה בקיבוץ גלויות וישוב הארץ, והשבת אנשי אמנה לעיה"ק ירושלים, ככל המסורת הידועה אצל כל תלמידי הגר"א וצאצאיהם. וכתוב עלי ספר בכמה ספרים שכתבו אנשי אותה התקופה ונכדיהם, כגון ספר "חזון ציון", ו"מוסד היסוד" ועוד. ויאמרו אותם האנשים אשר ידעו את "ההשקפה האמיתית" של גדולי ישראל, כי לא מרוח קדשו של רבינו הגר"א יצאו הדברים אלא נתחדשו אח"כ ברבות השנים. על כן אני שולח אותם לביהנ"ס "החורבה" אשר בירושלים הבירה, שם מופיע צילום של המכתב המקורי שנכתב כבר בשנת תקצ"ז, ושם כתוב שחור על גבי לבן: "כי לולא ה' חפץ בנו, לא הראנו את כל אלה, להביאנו אל המנוחה ואל הנחלה, סימנא מילתא היא, אתחלתא דגאולה"! מפורש עלי ספר כתוב שם: "ובאתערותא דלתתא תליא מלתא לעורר התערותא דלעילא"! זאת היא רוח הגר"א ותלמידיו ואיש לא יוכל להכחישה!

כאשר ישבתי בכינוס הרגשתי כי לא עוד! איש כבר לא יוכל לשכתב את ההיסטוריה! אין אנו צריכים להתנצל על כך שאוהבים אנו את ארצנו הקדושה, אין אנו צריכים להתבייש בכך שרוצים אנו את התרחבות הישוב, ולא יתכן שלא נעשה את כל אשר לאל ידינו, כדי לרומם את קרן התורה הקדושה בארצנו, ולכונן בה בסופו של תהליך שלטון תורני הכפוף אך ורק לחוקי התורה הקדושה, אשר היא משוש חיינו ומחמד ליבנו, ואילולא היא אין לנו חיים.

לכינוס זה לא באו קומץ יהודים ממורמרים כדי להביע התמרדות כנגד גדולי ישראל, אף לא היה זה כינוס של חלושי יראת שמים אשר באו להכריז כי ארץ ישראל חשובה יותר מכל התורה. באו שמה אברכים מופלגים ותלמידי חכמים גדולים, אשר הגיעו לשם היישר מבית המדרש, כדי להכריז כי אנו עם ה' ועבדיו, אנו מנהלים את כל חיינו על פי התלמוד הבבלי כפי שנתפרש לנו ע"י רבותינו הראשונים והאחרונים, אנו מלמדים את בנינו את כ"ד כתבי הקודש עם פירושי רבותינו המקובלים מדור דור, ולא יתכן שבכל מה שקשור לארצנו הקדושה נכפיף את דעתנו בפני לבלרים קלי דעת אשר שמשו ולא קראו ושנו, ובשיתוף לבלרים קלי דעת אשר שמשו ולא קראו ושנו, ובשיתוף

עם עתירי הון מארץ העמים רוצים לקעקע את הזיקה התורנית לארץ ישראל.

בכינוס זה ישבו יהודים יקרים אשר התורה משוש ליבם, אמונים הם על ציות מוחלט לגדולי ישראל, ולא יכלו לראות כבלע את הקודש, כאשר בעלי השקפה למיניהם מנסים להשכיח מעם הקודש את השליחות החשובה שהטילו עלינו רבינו הגר"א זיע"א ואחריו כל רבותינו מצוקי ארץ הנצי"ב מוואלוז׳ין, הגרא"ז מלצר, ועוד ועוד. לא כינוס של מרד היה זה, כי אם כינוס של ציות, ציות לאלוקינו ולתורתו, ציות לחז"ל ולדבריהם, וציות מוחלט לדרכם של רבותינו בדורות האחרונים אשר הורו לנו את הדרך נלך בה ללא כחל ושרק. אכן הצלחנו להוכיח כי אהבת ארצנו אינה כרוכה באהבת הרשעים. הרצון להקים בארצנו את שלטון התורה, אינו כרוך בנסיון לפרוק מעל צווארנו את עולם של גדולי ישראל. אדרבה! בדרך התורה נלך באש ובמים, - "ציונים" אף אם קומץ הסיקריקים שקראו לנו בבוז יהפוך למלא חופנים, ואף אם במקום "מגה־פון" אחד יביאו שנים, ואף אם ירססו עלינו גז פלפל לעינים, ואף אם יאמרו שאנו מטמאים את ירושלים, אנו בדרכנו נלך, לא נכנע ולא נוותר על קוצו של יו"ד מתורתנו הקדושה, התורה שבכתב והתורה שבעל פה.

הכינוס אמנם הסתיים, אך מחובתנו לקחת איתנו רוח זאת לכל אשר נלך, רוח קדושה זאת חייבת לפעם בגאון בלב כל יהודי חרד, רוח של אהבת ה׳, רוח של ציפיה ליום בו נזכה לראות עין בעין בשובו אל נוהו. ציפיה ליום בו נזכה לראות עין בעין בשובו אל נוהו. אמנם אין לנו הממון שיש למתנגדינו, אין אנו יכולים להפיץ קונטרסים בכל רחבי ארצות הגלות ולבאר כי סר פחד ג׳ השבועות מעלינו. אך דברינו דברי אמת הם, וסוף האמת להתברר לעין כל. חובתנו היא להאמין בכל לבנו בצדקת דרכנו, וע״י כך נוכל להעביר את המסר הלאה עד שהצפיה לישועה בצורה מוחשית ממש תהפך לנחלת הכלל. וע״י שנקיים מקרא שכתוב: "נְכְבָּבְּדוֹת מְדְבָּך בָּיִר הָאֱלֹקִים סֶלָה" (מכּליס פּ״וּ, ב׳) נזכה שיקוים בנו במהרה: "וֹלְצִיּוֹן יֵאָמַר אִישׁ וְאִישׁ יְלַד בָּה שִׁיקוים בנו במהרה: "וֹלְצִיּוֹן יֵאָמַר אִישׁ וְאִישׁ יְלַד בָּה שִׁיקוים בנו במחרה: "וֹלְצִיּוֹן יֵאָמַר אִישׁ וְאִישׁ יְלַד בָּה - "א"ר מיישא אחד הנולד בה ואחד המצפה לראותה".

ואסיים בקריאה של חיבה לכל אחינו בני ישראל המצפים לראות בבנין אריאל, אל תשאירו את הציפיה עמוק בלבכם, השתדלו והרבו תפילה ובקשה, לפני מלך א' רם ונישא, שיגלה עלינו שכינתו במהרה, ולחצרות קדשו נבוא ברינה. וקיימו מקרא שכתוב: ״וְאַל תִּתְנוֹ דְמִי לוֹ עַד יְכוֹנֵן וְעַד יְשִׂים אֶת יְרוּשָׁלַם תְּהַלָּה בָּאָרֶץ״ (יפעיפו פ״ב, ז׳), במהרה בימינו אמן ואמן.

מכתב לאחד מגדולי התורה שליט"א, שלרגל ה'כינוס' שהתקיים בכ"ח אייר, התעניין במטרות אגודת קדושת ציון

באשר שמענו שכת"ר התעניין במטרות אגודת ׳קדושת ציון׳, לאן

פניה מועדות, ולשם מה נצרך קיומה, ולא הייתה דעתו נוחה ממנה מפני כמה חששות, על כן אמרנו לפרט את מטרות האגודה, כפי שאנו רואים את הדברים.

מכתב לאחד

מגדולי התורה

הנה זכה דורנו במה שלא זכו דורות רבים חשובים ונכבדים לפניו, והשיבנו אלוהינו לארצנו הקדושה, בקהל גדול כפי שלא היה מאז חורבן הבית הקדושה, בקהל גדול כפי שלא היה מאז חורבן הבית [ואף לפניו], זכה דורנו ובו בחר אוהי ישראל לזכור לנו את הברית ואת השבועה אשר נשבע לאבותינו. זכה דורנו שבו זכינו לראות עין בעין בקיום דברי הנביאים ודברי התורה, אשר יש בזה חיזוק עצום ונורא לאמונה בדברי התורה והנביאים כולם.

ולמותר לנו להאריך בדברים אלו, אשר כפי הנראה פשוטים לגאון שליט״א, ולכל מי שאינו עוצם עיניו מלראות בטובתו של הקב״ה.

אמנם מאידך, כמובן שלצד הטובות העצומות שעשה עמנו הבורא, שרויים אנו עדיין בצרה וצוקה, כיון שהשולטים והמנהלים את ארה"ק הם אחים טועים, שבאורך חשכת הגלות שכחו שנקרא עליהם שם ישראל, ומנהלים את הארץ והעם אשר עליה בדרכי חושך וצלמות, ויטמאו את ארה"ק בתועבותיהם וישחיתוה בעיוותיהם, באופן שלא שיערו אבותינו כדבר הזה שיחזרו עם ה' לארצם, ולא תתנהל הארץ על פי התוה"ק, אלא ע"פ החוקים והתרבות של הגרועים שבאומות. ה"י.

מצב זה שאוהינו גמל עלינו ככל הטובה הזאת, ועם ישראל גמל לו ככל הרעה הזאת, דומה לאדון שביקש למזוג כוס לעבדו, ושפך לו עבדו קיתון בפניו [היפך המתואר במתניתא דסוכה].

לעניות דעתנו, מצב זה אינו מאפשר שתיקה והתעלמות, לא מהטובה אשר עשה ה' לנו, ולא מהרעה שעם ישראל החזיר לה' תחת הטובה.

ומוכרחים אנו, ומוטל עלינו לתקן הדבר, להכיר בחסד ה' עלינו, ומתוך זה לנסות להוביל את הדברים לכיוון שהוא רצה כאשר הוא נתן לנו את ארצו הקדושה, שתהא ארץ ה' מנוהלת ע"י עם ה' ע"פ התוה"ק.

התעלמות מחובה זו, לפשע תיחשב בעינינו, לבגידה

מאין כמוה, להתעלמות מקול
ה' הקורא לנו 'פתחי לי
אחותי רעיתי יונתי תמתי
שראשי נמלא טל קווצותי
רסיסי לילה', שהרי הקב"ה
נתן לנו את ארצו בניסים
גלויים לעיני כל העמים, ואנו
משאירים אותו בחוץ.

והנה, לא תמימים אנו, ויודעים אנו שבעוה״ר רוב עם ישראל אינו שומר תורה ומצוות, והציבור החרדי אינו אלא מיעוט, ואין בכח הציבור החרדי לבד לתקן את החטא הנורא הזה, ומה שאכן אפשר לעשות, בד״כ היה נעשה ע״י הח״כים או שאר שתדלנות.

ויודעים אנו, שעיקר מה שיש לעשות בשביל לכפר על בגידה נוראה זו, הוא להרבות חיילים לתורה ומצוות בארה"ק, ולהשתדל להחזיר בתשובה ככל האפשר מהחילונים, וככל שארה"ק תתמלא בחרדים שומרים משמרת הקודש, זה עצמו תיקון העוול הנורא.

ייודעים אנו שדבר זה נעשה בצורה הטובה ביותר ע"י הישיבות הקדושות והכוללים הרבים, כ"י, וע"י אירגוני הקירוב וההחזרה בתשובה.

אחר הקדמה זו, נשאלת השאלה ביתר שאת, א"כ מה מטרתה של אגודת 'קדושת ציון'? ומה יש בידה לעשות בכדי לתקן את המעוות? והרי מה שאי אפשר לעשות, זהו המצב בעוה"ר. ומה שאפשר לעשות כבר נעשה ע"י כל החרדים בישיבות ובכוללים, ולשם מה לנו 'קדושת ציון'?

אמנם ככל שחולפות השנים, נעשה הציבור החרדי גורם יותר משמעותי כאן במדינה, ואם עכשיו יש לחרדים 13 מנדטים, בעוד 20 שנה יכפילו את עצמם, הרי אט אט הציבור החרדי נעשה גורם משפיע יותר במדינה.

לדבר זה ישנן שתי משמעויות, א. שבאמת הציבור החרדי יכול להשפיע יותר שארה"ק תתנהל ע"פ התוה"ק, ב. ככל שהציבור החרדי גדול יותר, כך הוא מרגישיותר בבית, והואמרגיש חלקמהמדינה, וכדלהלן.

והנה באמת בנקודה השנייה שכתבנו, אנחנו רואים מיום ליום שמתחיל תהליך איטי, במסגרתו הציבור החרדי נהיה יותר 'ישראלי', והדבר מתבטא בנושאים רבים שאין כאן המקום לפורטם, הציבור כבר אינו מעוניין בנתק מוחלט מהמדינה, והוא רוצה להרגיש 'שייך'.

והנה זה תהליך טבעי ופשוט, אשר כמעט א"א להילחם נגדו, הציבור החרדי נמצא כאן כבר 70 שנה, ומרגישים בית, ולא מרגישים שיש עליהם

גזירות מיוחדות, ועולם כמנהגו נוהג, וזה גם בארץ ישראל, וזה ע"י יהודים, וכ"ז גורם להרגיש שהם חלק מהסיפור כאן, באופן שקשה מאוד להילחם בזה, והחכם שעיניו בראשו להבין אחרית דבר מראשיתו, מבין שסופו של דבר ירגישו רוב החרדים קשר לזהות ה׳ישראלית׳, היות ולא יתכן שציבור כה גדול ירגיש מנותק מהמצב הטבעי והפשוט שלו כ"כ הרבה שנים [וא"א להרגיש 70 שנה בתיבת נח...].

והתוצאה מהרגשות אלו, כאשר אינן מכוונות באופן ראוי, וכאשר לא מסתכלים על הנושא בצורה התורנית הראויה. היא התקרבות כללית לציבור החילוני, בדעות ובהנהגות, וכבר אין מרגישים צורך להתבדל מהחילונים, וכל זה תוכ"ד הסכמה שבשתיקה לכך שהמדינה תתנהל באופן המנוגד לתוה"ק, ומתוך דעה נפסדת שכל ענין התורה הוא רק הנהגות שלנו, של החרדים, אבל המדינה עצמה יכולה להתנהל שלא ע"פ תורה, ואין לך 'שתי רשויות' גדול מזה, מלבד הקרירות הגדולה שזה גורם בכל הווי החיים, וכידוע^[*].

וכל זה מחמת ש׳ארץ ישראל׳ הוא ערך שאינו מספיק

וכבר קמה קבוצת חרדים מודרניים שהקימו קבוצה [*] המגדירה את עצמה 'חרדים - ישראלים' (הנקראת בקיצור חי"ש), והם מצהירים על כך שהם מרגישים קשר וחיבור למדינה, אך ללא קשר לחזון הנביאים ולגאולה, אלא באותה צורה שיהודי באמריקה מחובר לאמריקה, וכצורה זו הם חוגגים את יום העצמאות...

ובבחינת מאויבי תחכמני, בנותן מעם להביא כאן מה שאמר חוקר החרדים אבישי כן־חיים, שהחרדים צועדים לקראת זהות עם המדינה וזה אם אם ינגום ב'חרדיות', כיון שמלבד הזהות החרדית תהיה זהות 'ישראלית' כללית יותר המשותפת אף לחילונים, ועיקר נימוקו לזה הוא שהדתיים לאומיים רואים את המדינה כ'קודש', וממילא כאשר הם חוגגים את יום העצמאות הם עושים את זה כענין דתי [ואמנם יש להם הסתירות הידועות בזה, אך הכל חלק מקונפליקט כיצד להגדיר את היחם שלהם למדינה, והכל נכנם עליהם לתוך ההסתכלות הדתית מה היחם למדינה], ואילו החרדים שכבר מרגישים קשר לזהות הישראלית, הם ישראלים בצורה חילונית וחוגגים את יום העצמאות כמו חילונים, והם הרבה יותר מתקרבים בזה לתרבות החילונית, ולטענתו סופו של דבר למקום זה יגיעו רוב החרדים, ליחם אוהד למדינה מתוך מקום חילוני. עפ"ל. והנה 'ברוך שומר הבמחתו לישראל... שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו והקב"ה מצילנו מידם', אך ודאי מומל עלינו להשתדל שלא יעלה זממם בידם, ואין מנום מלבד לבאר את היחם לארץ ישראל ע"פ המבט של התורה, וההתעלמות מענין זה [כפי הנהוג...], רק גורמת לכך שהחיבור למצב העכשווי של עם ישראל בא"י, יהיה בצורה חילונית ולא תורנית.

נחשב אצל רוב החרדים, וממילא החיבור שנהיה לחרדים לארץ, נהיה דרך התרגלות למציאות, ונעשה בצורה חילונית, ולא דרך ההשקפה האמיתית מה התורה אומרת על זה.

ואין פתרון לדבר מלבד להעמיד את הנושא של ארץ ישראל בצורה הראויה.

להעמיד שהחיבור שלנו לארץ ישראל אינו מחמת רשעי ישראל, אלא מחמת דברי התורה והנביאים.

להעמיד שהענין שארץ ישראל תנוהל על פי התוה"ק, הוא ענין עקרוני ובסיסי בתורה שבכתב ושבעל פה, וזו שאיפת כל הדורות.

להעמיד שהתוה"ק אינה רק על מנת ללומדה, אלא על מנת לעשותה ולקיימה בכל מערכות החיים הציבוריים.

להעמיד שאת כל השאלות כאן בארץ אנו צריכים לפתור על פי התורה הקדושה.

להעמיד שהמציאות שלנו כאן בארץ ישראל אינה עניין של חול אלא ענין של קודש, שמוטל עלינו לכוון אותו כראוי.

כל הנושאים האלו, הם הנושאים העיקריים שאותם אנו דואגים להדגיש בקביעות בעלון ׳קדושת ציון׳ תמידין כסדרן, ומתוך הדגשה ברורה וחזקה בגנות הרשעים החילונים תופסי השררה והשלטון, ומתוך תקוה ליום שארה"ק תנוהל ע"י יהודים יראים ושלמים ע"פ התוה"ק.

על כן אנו תקוה שהאגודה תשפיע:

- א. הן בכך שציבור היראים ישפיע בכוחו שהמדינה תנוהל ע"פ התורה ככל האפשר.
- ב. שהחיבור של החרדים למציאות שלנו בארץ תהיה דרך הקדושה ולא דרך החול או הטומאה.

כמובן שהשפעה זו אינה יכולה להתחיל, אלא אם נכיר בחסדו של הקב"ה שהביא אותנו לכאן, כדברו ביד נביאיו, אך אם נראה את זה כ׳גלות׳ וכדו׳, אין שום אפשרות לתקן באמת את המצב, והחיבור למדינה יהיה בצורה בעייתית מאוד, כמשנ"ת.

אלו המטרות שלנו, וה' יעזור ויגמור בעדנו שלא תארע תקלה מתח"י, ואע"פ שאין אנחנו יכולים לגמור המלאכה לבדנו, אין אנחנו בני חורין להיפטר הימנה. – אמנם כמובן א"א לתבן בלי בר, ויתכן מאוד שטעינו בקטנה או בגדולה, והרבה מקטרגים יש על אגודת ׳קדושת ציון׳, אך הללו אינם מקטרגים אלא משום שאינם מכירים בחסד ה' שהביא אותנו לארץ, ומעדיפים הם לו היינו נשארים בברנוביץ' ובוילנא במעזריטש ובליזענסק, אך ודאי כת"ר שליט"א אינו

שותף לדעות כוזבות אלו, ועל כן אם לדעת כת"ר הגאון הגדול שליט"א, ראוי לתקן ענין זה או אחר, ולהשפיע בענינים אלו באופנים אחרים, הננו אליו לשמוע ולהתבונן באשר יורנו, ועצתו הנבונה תדריכנו בהמשך דרכנו, בעזהי"ת.

נוסיף עוד שתי נקודות קטנות:

יש מערערים שעצם העיסוק בענין של א"י, אפילו בצורה הטובה ביותר, אינו ראוי בתקופתנו, כיון שזה עלול לגרום לחיבור ל׳ציונות׳ אשר רבים חללים הפילה.

א. משום שאנו אנו סבורים שאין בדברים ממש, מדגישים כל הזמן את הניתוק שלנו מהחילונים ב. אדרבה אנו מקימי המדינה וראשיה בזמננו. רואים את התהליך שהציבור החרדי אט אט מתחבר למדינה, ואין ברירה אלא לנווט את זה לכיוון הראוי ע"פ התוה"ק. ג. ברור שכיון זה אינו מביא לידי חיבור ל׳ציונות׳, שהרי אדרבה עתה החילוניות ד. ׳וכי יאבד עולמו בעמדת נסיגה מערכי הציונות. מפני השוטים?', ודאי אין עלינו לאבד רוב טובה שהקב״ה נתן לנו, ואין לנו להתעלם מתביעתו מאיתנו מחמת טועים שונים, אלא כפי שאמר ריב"ז (ב"מ פ"ע.) ׳ישרים דרכי ה׳ צדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם׳. ה. כפי שאמר החסיד בהקדמה לחוה"ל "וידעתי כי כמה סכלים אבדו בעבור המורא, וכמה חסרונים גרם אותם הפחד, וזכרתי דברי האומר מן הזהירות שלא תרבה להזהר", והיינו שא"א רק להמנע מעשיית הדברים הטובים והראויים מפחד שמא ייהפכו לרעים,

ופחד זה גופא מונע טובות רבות, וממנו עצמו ראוי לחשוש ולהיזהר, וזה בכלל דברי ריב"ז שכתבנו לעיל.

יש מערערים שאין ראוי לעסוק בענין זה, משום [ב] שיכול לגרום לצעירי הצאן להיות שקועים בנושא זה, תחת לעסוק בהויות דאביי ורבא.

א. העלון אינו אף בזה אנו סבורים שאין ממש. מופנה לבחורים בעיקר, ואין טעם לעצור כל רעיון ב. אין בנושא זה יותר טוב, שמא בחורים יתפסו לזה. מדי לעסוק, ואין לחוש שזה יתפוס את ראשו של בחור שיושב ולומד [אולי רק בחור שמחפש ענין לענות בו, ואין לו כח לעמול ולעסוק בתוה"ק, ימצא בזה עסק ג. והרי בין כה בחור רגיל יש בראשו דעות רבות בעניין איך צריך להתנהל בפוליטיקה, עיתונים, בחירות, מחלוקת, ויש אף רבים המהדרים בזה בעצמם לעבוד להצלחת הבחירות, או להצלחת עיתונים מסוימים, או להצלחת כנסים מסוימים, זה בהפגנות על הגיוס, וזה במעמדי כבוד התורה, ולא מצינו בזה פוצה פה ומצפצף, וא"כ למה יגרע עניין חשוב זה, שהרבה פחות תופס את הראש, וכמשנת"ל, במבט מעמיק זה נושא מאוד קריטי, למען קיום התורה בארה"ק.

אנו תקוה שהדברים יניחו את דעת כת"ר הגאון שליט"א, ואם יש עמו הערות איך ראוי לנהל ענין חשוב זה, הלוא עצתו תנחנו.

אגודת 'קדושת ציון'

ספר קול התור הרב חיים פרידמן [מאמר י"ב]

"משנת הגר"א וספרי תלמידיו,

'קול התור' שיצא ע"י רבי הלל

ריבלין מתלמידי הגר"א, הצית

מחדש את שלהבת ארץ הקודש

שחבויה היתה כלב כל אכלי ציוו

"החיש על החומה" ח"ב עמ' 100.

- הסכמת מרן הגרי"ש אלישיב זלוק"ל שם בראש הכרך

ונכספי פרותה וגאולתה"

מלאים חיבת ארץ הקודש...

בְּהַר צִיוֹן תִּהְיֶה פְּלֵיטָה

במאמר הקודם נתבארו ב' מהלכים לכך שהשואה היתה הכנה [מבחינה סגולית] להקמת הישוב היהודי המאורגן בארץ ישראל.

א. שע"י השואה נתקיים בשמים "מחיית קליפת עמלק" [האומה הגרמנית היא עמלק] -שהוא תנאי מקדים לקיום מצוות כיבוש ארץ ישראל.

ב. שע"י השואה נתעוררו רחמי שמים וקנאת ה" לגאולת ישראל.

ובמאמרנו עתה נבאר מהלך ג': שהשואה היתה כדי לגרום "מבחינה טבעית" להקמת הישוב היהודי המאורגן בארץ ישראל.

0 0 0

כתוב בנביא יואל (מ', מ'): "פִּי בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשְׁלַם תִּהְיֶה פְּלֵיטָה כַּאֲשֶׁר אָמֵר ה', וּבַשְּׁרִידִים אֲשֶׁר ה' קֹרַא".

ומבאר הגר״א, שכאן מדובר על אופן, שבו ישובו לארץ אופן, שבו ישובו לארץ ישראל בתור ״פְּלֵיטָה״ מהחרב, ולא מרצון. ולא עוד, אלא שהשבים לארץ ישראל – יקראו ״שְּׂרִידִים״ ממשפחתם ומעירם, אשר רובם נספו בחו״ל.

וכך כתב ב"קול התור" (פ"ה, ח"ב, סע"ז):

"ומי גדול לנו בכל הדורות האחרונים כרבינו הגר"א קדוש

ישראל, אשר בדברים חוצבים להבות אש האיץ בתלמידיו לעלות לאר"י ולעסוק בקיבוץ גלויות, והרבה לזרז את תלמידיו להחיש את קץ המגולה לקרב קץ הגאולה ע"י ישוב אר"י, כמעט בכל יום דיבר אלינו רבינו ברתת והתרגשות כי "בְּהַר צִיּוֹן וּבִּרוֹשְׁלַם תִּהְיֶה פְּלֵישָׁה" (יוֹפֹל ג, כֹי), ולא לאחר את המועד [א.ה. כלומר, לא לאחר עד שהחזרה לא"י תהיה בתור "בְּלֵישָה"]. מי ימלל ומי יתאר את גודל דאגתו של רבינו בדברו אלינו הדברים כאלה וכאלה ברוח קדשו ובדמעות בעיניו".

ועוד שם (פ"ח ס"י):

"במידה שיגדל קבוץ גלויות יתגבר הסט"א, ואז תוסיף גם קטיגוריה נגד אלה שאינם מחזקים בקבוץ גלויות, אחר שנפתחה האתחלתא בזה, כי אז תהיה "פְּלֵיטָה בְּצִיוֹן וּבִירוּשְׁלַיִם וּבַשְּׂרִידִים" וד"ל. ועל זאת דאג רבינו מאד".

לציון" (בתואר זה - הוא החכר ג"כ בחידושי הרד"ל על הרד"ל לקהלת רבה פרשה ו' סק"ד ובחידושי הרד"ל על הוה"ק). דרשתו הובאה בספר "דורש לציון" (עמוד רכ"ב):

הדברים מפורשים עוד יותר,

רבי משה מגיד משקלוב

זצ"ל ובנו של הגאון הקדוש רבי

הלל משקלוב, תלמיד הגר"א ומח"ס

"קול התור"], המכונה "דורש

בדרשתו של הגאון

״דבר הנבואה ׳בְּהַר צִיּוֹן תִּהְיֶה פְּלֵיטְה...
יבּשְׂרִידִים...׳ – הדאיג מאד את רבינו הגר״א,
שלפי זה, יבוא זמן בעקבות משיחא, שקבוץ
גלויות יהיה בדרך של פְּלֵיטָה, היינו מתוך הכרח
של צרות וגזירות, ורק שרידי הפליטה יגיעו לציון
וירושלים...׳.

ושם בהערה מוסיף:

״הרה״ג ר׳ ישעיה חשין ז״ל סיפר בשם אב זקינו הגאון ר׳ סעדיה ממוהילב תלמיד הגר״א, שהגר״א בדברו לפני תלמידיו על ענין ׳בְּצִיּוֹן הִּהְיֶה פְּלֵיטָה׳ - זלגו דמעות מעיניו, ואמר: ׳צריכים לקוות שקבוץ גלויות תהיה מרצון, ולא מתוך דרך של פליטה״.

קול התור, החפץ חיים – וחזית ישיבת פוניבז'

דברי הגר"א הללו השפיעו על מה שאנו רואים היום בחזית בנין ישיבת פוניבז׳, עליה מתנוסס

הכתוב (שנדיה 6", "") - "וּבְהַר צִיּוֹן תִּהְיֶה פְּלֵיטָה וְהְיָה קֹדֶש", אשר - כפי שאמר הגאון רבי בנימן רימר שליט"א בהספדו על חמיו מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, שבמהלך דבריו בנושא זה הזכיר שמרנן הגאון רבי יחזקאל אברמסקי והגאון מפוניבז' זצ"ל אחזו מהספר "קול התור" ואימצוהו בכל לב, ובקיום דבריו ראה הגאון מפוניבז' את התגשמות דברי הנבואה "וּבְהַר צִיּוֹן תִּהְיֶה פְּלֵיטָה", וכפי שמסופר בספר "חפץ חיים על התורה" (שמיד בינה ישלה) -

"בשנת תרצ"ג, כשצורר כל היהודים באשכנז ימ"ש עלה לגדולה ולקח רסן הממשלה בידו, נשאל החפץ חיים ע"י אחד מראשי הישיבה שלו בראדין [א.ה. מפורסם שזה הוא הרב מפוניבז' זצ"ל], מה יהיה גורלם של אחינו במדינת אשכנז ופולין.

ענהו הח"ח זצ"ל: כתוב מפורש בדברי הנביאים: "וּבַהַר צִיּוֹן תָּהְיֵה פָּלֵיטָה וְהָיָה קֹדֵשׁ" (שנדיס א', י"ז), "כל גדולי ירושלים | הסמוכים

ב"זמן" וב"מקום" לתלמידי הגר"א

שפעלו בירושלים - היה מוסכם

עליהם מבלי שום פקפוק, ש'קול

בליט"ח -

גדולי

הגרי"ש אלישיב זלוק"ל

מפי מרן

התור' מתורת הגר"א"

עדים

והרב השואל יצא מאת הח"ח כשידיו רועדות על חורבן יהדות אירופה, ולבו הי' נכון בטוח כי ארצנו הק' תנצל, וחרב לא תעבור בה. וכן הי' שתחילת מפלתו של הרשע הזה היתה, כשהתקרב לחופי ארצנו הק'...".

וכן כתב בספר "נתיבות הקדש" עה"ת ומועדים (ירושלים תשס"צ. עמ' קס"ח, נהערות המו"ל), בשם הג"ר אברהם משה סלומון הרב מחרקוב, וחתנו של הג"ר משה לנדינסקי ראש ישיבת ראדין:

"שמעתי מאיש מהימן... כי שמע מכבוד הצדיק בעל החפץ חיים זצ"ל, כי כל איש ואשה אשר יש לו מוח בקדקדו יסע לארץ ישראל ויקנה בית ואחוזה, כי העיר ברלין וגם הכרכים אשר בחו"ל יחרבו, וארץ ישראל תמלט".

דאגת הגר"א - כֿקיום ״וּבְרַחֲמִים גְּדֹלִּים אַלַבְּצִרְּ"

מה שהגר"א כ"כ דאג וזלגו עיניו דמעות - הוא משתי סיבות: סיבה א' - על כך שעם ישראל יצטרכו לסבול כ"כ הרבה, שהנה תפקידו של הגר"א הוא לגרום שקיבוץ גלויות יהיה מתוך רחמים. וכמש"כ ב"קול התור" (ג', ו'):

"רבנו הגר"א... ראה את שמו ויעודו בפסוק ׳וּבְרַחֵמִים גִּדֹלִים אָקַבְּצָרְ׳ (ישטיהו מ״ד, ז׳), העולה [בגימטריא] 'אליהו בן שלמה זלמן". (606. - והוא ג"כ הגימטריא של "קול כת'ו'ר". שם סימן ח').

ואכן ע"י פעילותו של הגר"א - השואה הזיקה הרבה פחות, וזהו גם באופן סגולי - שהטירחא בכיבוש ארץ ישראל, היא הגורם הסגולי לכך שקיבוץ גלויות יהיה ברחמים, כמבואר שם.

וגם רואים את זה באופן טבעי, שהרי מה שבזמן השואה היו בארץ ישראל כשש מאות אלף יהודים – הוא מכח הגר"א ותלמידיו, כידוע לכל מי שחוקר את הנושא, כי "עליית תלמידי הגר"א" משנת תקס"ט ואילך, בנתה התיישבות של עשרות אלפי יהודים בא״י - עוד לפני שהתחילו כל "ארגוני העליות" משנת תרמ"ב ואילך (ראה "חזון ליון" פכ"ט, עמוד 127), ורק מכח התשתית שנוצרה ע"י תלמידי הגר"א, אשר הוכיחה שיש ליהודים זיקה חזקה לארץ, ויש טעם וסיכויים טובים להגדיל את הישוב – הצליחו "ארגוני העליות" לשכנע את השלטונות ואת העם, להתאמץ למען הרחבת ההתישבות היהודית, עד שכאמור בשנת תש"ח - הגיעו לכשש מאות אלף יהודים בא"י.

(ראה "חזון ליון", בחלק "מוסדי ארץ", עמ' יד, ובעוד ספרים ומאמרים על עליית תלמידי הגר"א).

ועכשין נתאר לעצמינו, אילו בזמן השואה היו צריכים להתחיל מבראשית כמו בזמן תלמידי הגר"א - שארץ ישראל היתה כמדבר, ולא היה כמעט שום "כח יהודי" בארץ ישראל - הלא לא היתה כמעט שום אפשרות להינצל, שכן -

א] הבריטיים קבעו "מכסָה" ב"ספר הלבן" - כמה יהודים יבואו מחו"ל, ולאחר שהתמלאה המכסה -החזירו ספינות של יהודים כלעומת שבאו, ויהודים מבפנים היו צריכים להפגין ולהילחם נגד הבריטיים, צא וחשוב כמה הבריטיים היו מקשיחים את עמדתם אילו לא היה ״כח יהודי״ בארץ ישראל שיפעיל נגדם לחץ.

ב] וצרף לזה את ה"כח הערבי", בפרט בזמן השואה שהערבים הרימו ראש, באומרם "איה אלקיך",

וידוע ה"קשר רשעים" בין ה"מופתי" הערבי לבין הצורר הנאצי - ימח שמם וזכרם.

ג] העדר קליטה ע"י קהילה מסודרת בארץ ישראל - היתה מגבירה עוד יותר את הרדיפות והמכשולים נגד העולים.

וממילא גם באופן טבעי רואים איך שהקדמת הגר"א ותלמידיו - ליישב את ארץ ישראל ביהודים היא היתה **הדרך הטבעית** של יוברחמים גדלים אַקבּצָר׳, וכמובן

שאילו היו משתפים עם הגר״א ותלמידיו יותר פעולה, היו הרחמים גוברים יותר ויותר.

דאגת הגר"א - לקיום "בִּי יִבְעַל בָּחוּר בָּתוּלֶה יִבְעַלוּךְ בָּנָיִךְ״

הסיבה השניה שהגר"א דאג ובכה מפני האפשרות שיבואו רק במצב של ״פְּלֵיטָה״ - הוא משום שאז לא תהיה "חתונה" בין עם ישראל לארץ ישראל.

ביאור הדבר - "שיבת ציון" צריכה להיות בתור ״חתונה והתחברות נפשית״ בין עם ישראל לבין השכינה וגופה ארץ ישראל, וכמש"כ (יפעיהו ס"ב, ה׳) ״כִּי יִבְעַל בָּחוּר בְּתוּלָה יִבְעָלוּךְ בָּנָיִךְ וּמְשׁוֹשׁ חָתָן עַל בַּלָּה יָשִׂישׁ עָלַיִרְ אֱלֹקָיִךְ״.

אדם שנשא אשה לא משום שיש לו ענין בה, אלא רק מחוסר ברירה, שהוא חסר בית ונתון לפגעים רעים - הרי הוא לא "מתחתן" ואין לו "קשר נפשי" איתה, אלא עם הבית שלה, וזה בכלל מה שאמרו

"לא יעלה על הרעת לחשור

במו"ל רש"ז ריבלין הידוע בישרותו

ונאמנותו המופלגת – שח"ו הכנים

איזה חירוש מעצמו ב'קול התור'

להגר"א, שכן, גם אילו רצה – לא

גדולי תורה

שליט"ח - מפי מרן

הגרש"ז אויערבך זלוק"ל

היה מסוגל לשקר"

עדים

(קידושין ש.) - "כל הנושא אשה לשום ממון - הויין לו בנים שאינן מהוגנים".

כך – הקב״ה רוצה שעם ישראל יתחתנו עם ארץ ישראל, מתוך אהבה וחיבה - ״...וצריך כל איש ישראל לחבב את ארץ ישראל לחבב את ארץ ישראל ולבא אליה מאפסי ארץ בתשוקה גדולה כבן אל חיק אמו, כי תחילת עוונינו שנקבעה לנו בכיה לדורות יען מאסנו בה, שנאמר (מפילים ק״ו) יינימְאָסוּ בְּאֶרֶץ חֶמְדָּה׳, ובפדיון נפשנו - מהרה יהיה - כתוב (מפילים ע״ו) כִּיִּרָ יְצָהְ יָבֶרֶיךְ אֶת אָבְנֵיהָ וְאֶת

עֲפָרָה יְחֹנֵנוּ", ושם כתוב ׳אַתָּה תָקוּם הְּרַחֵם צִיּוֹן׳ (ספּר ״הרזיס״ פּי״ט).

אך אם הוא בא רק מחוסר ברירה, בגלל שואת חו"ל – הרי אין כאן "חתונה" ו"קשר נפשי" עם ארץ ישראל, אלא ארץ ישראל משמשת לו כ"מפלט" בעלמא. וכמש"כ מהר"ם אלשיך (ברפשת "ה, ל"ה) –

"וַיָּקָּח הָּרַח אֶת אַבְּרָם בְּנוֹ... מֵאוּר כַּשְׂדִּים לְלֶכֶת אַרְצְּה בְּנוֹ הָנַתְּן הָּרָרְן... כִי אין כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ עַד חָרְן... וַיְּמָת הָּרַח בְּחָרְן... כִי אין אדם זוכה לדירת ארץ ישראל אם לא להולך אליה בגללה, אך וַיִּפָּח הָּרַח כו׳ לברוח מֵאוּר כַּשְׂדִּים... ואחר שהיה לברוח מן האש ולא על חיבת ארץ כנען - על כן יוַיָּמָת הָּרַח בְּחָרְן׳.

- מה שאין כן אברהם, שעל שיצא על חיבת הארץ מה על כן זכה ׳וַיָבֹאוּ אַרְצָה כְּנָעַן׳״. [עיין זוה״ק לך (פ״ה:) ״דתרח כד נפק מאור כשדים... לאשתזבא נפק״].

וכלול בדבריו, שההולך לא"י רק כדי לברוח מהסכנה - גם אם הוא אכן מצליח להכנס לארץ ישראל, עדיין זה נקרא שאינו זוכה לה, כלומר, שאינו זוכה לדבקות עמה, ובבחינה שכתב הגר"י לוינשטיין זצ"ל על בעלי העבירות - ש"אין ארץ ישראל קולטת בעלי עבירה... אין לבעלי העבירה התחברות וקשר [נפשי] עם ארץ ישראל, ו[הרי] כפי שחובתנו להתחבר עם הקב"ה - כן מצווים להתקשר עם ארץ ישראל". (מור יחוקאל, ח"ו, יראם ומוסר, עמ" פ"ג).

0 0 0

וגם מבחינת הפשט, כששבים לא"י בדרך "פְּלֵיטָה" הלא מקיימים המצוה לשמה כראוי, וכמש"כ – לא מקיימים המצוה לשמה כראוי, וכמש"כ ב"דרשות חתם סופר" (מ"ג, דף ש"ו.) -

יי...והנה כשאין לנו חנינה על פני הארץ, רק

הארץ הזאת [= כאשר יש רדיפת הגויים בכל הארצות, חוץ מא"י] - א"כ לא נקיים מצות עשה זו [מצות ישיבת א"י] כי אם בהכרח, ולא יוכר בחירתנו אותה ברצון לשם ה'.

אך כשיש לנו טוב ארצות הגוים, ולא נבחר לשבת כי אם בה - אזי נקיים מצות עשה הנ"ל ברצון נפשינו".

[ועיי"ש (קף לליה:) - "על נהרות בבל שם ישבנו - גם - בכינו בזכרנו את ציון, שם ישבנו בהשקט ובטחה ובכבוד גדול בבית המלך והשרים - גם בכל זאת - בכינו בזכרנו את ציון"].

"...ויתנדבו לבם לדור בארץ ישראל..."

למרות המבואר לעיל, שכאשר שבים לא"י בתור "פְלֵיטָה" - חסרה מעלת "חיבת א"י", אק מכל אמנם זהו חסרון ביחס לשלמות הנרצית, אך מכל מקום בפנימיות לבם של ישראל - טבועה חיבת א"י, ומורשה היא להם מאבותיהם ורועיהם הקדושים שנתחמדו לה (מנסומל משפעים י"ז; ולכ מ"), וממילא, גם היהודים שעלו מהכרח השואה – לא ימלט שלא נכנס בהם אהבה וגעגועים להתאחד ולהתחתן עם הארץ בהם אהבה וגעגועים להתאחד ולהתחתן עם הארץ הקדושה מקום שכינת השי"ת, וזהו שכתב הגר"י אייבשיץ בספרו "אהבת יהונתן", בהפטרת עקב (דף ש"ז: ד"ס כי מונותן").

"דלעתיד כשיגיע עת דודים, יגזור מלכות גזירות על ישראל, ויתנדבו לבם לילך ולדור בארץ ישראל, ובעת ההיא נהיתה עת צרה ליעקב, וישמע ה' את צעקתם וירחם עליהם, וישלח לפניהם משיחו הולך תמים, וישיב את שבות ציון כבתחילה".

הרי ראינו, כי אע"פ שעלו לארץ ישראל מחמת גזירות המלכות – מ"מ זה נקרא "ויתנדבו לבם לילך ולדור בארץ ישראל".

....

לקוראינו היקרים - מסיבות מכניות לא הודפס עלון חודש סיון, ועלון זה יוצא עבור חודשים סיון ותמוז יחדיו. בעלון הבא נחזור בעזר ה' למתכונת הקבועה של עלון בתחילת כל חודש. עמכם הסליחה, מערכת "קדושת ציון" בעקבי הצאן מקורות מכתבי הקודש ומחז"ל בדבר בנין בית המקדש קודם לביאת משיח בן־דוד

עמוד ק"ע. במהדורת מוסד הרב קוק)[*]

וממילא מוכח מסדר הברכות, שבנין ירושלים וביהמ"ק - קודם למלכות בית דוד.

[ב] ירושלמי מעשר שני ה', ב'

וכן מפורש בתלמוד ירושלמי (מנטר שני, פ', כ') על דברי המשנה: "כרם רבעי עולה לירושלים מהלך יום אחד" – כלומר, מי שיש לו כרם קרוב לירושלים מהלך יום אחד - צריך להעלות את פירות השנה הרביעית לירושלים, ולא לפדותם בדמים, והטעם כדי לעטר את שוקי ירושלים בפירות.

אמנם "משרבו הפירות" והיו מצויים פירות רבים בירושלים, "התקינו שיהא נפדה סמוך לחומה" – שאפילו כרם שהוא סמוך לחומת ירושלים פודים אותו.

"ותנאי היה אימתי שיבנה בית המקדש במהרה בימינו שיחזור הדבר לכמות שהיה" -שבזמן שביהמ"ק יבנה ועדיין לא יהיו פירות מרובים תחזור התקנה שיעלו את הפירות עצמם לירושלים.

ואמרו ע"ז בגמראירושלמי: "אמר רבי אחא, זאת אומרת שבית המקדש עתיד להיבנות קודם למלכות בית דוד, דכתיב (זכנים ל"ג, י"ז): 'וְדַם עֵנְב תִּשְׁתֶּה חְמֶר'".

וביאר הגר"א: "אמר רבי אחא זאת אומרת כו'. פירוש, מדקתני במתני' ותנאי הי' אימתי שיבנה ביהמ"ק - משמע דאף לכשיבנה ביהמ"ק לא יהיו ענבים מרובות.

וכתיב במלכות בית דוד ׳וְדַם עֵנָב תִּשְׁתֶּה חְמֶּר׳ [שיהיו ענבים מרובות]. אלא ודאי שביהמ״ק עתיד להבנות [קודם למלכות בית דוד]״. עכ״ל הגר״א.

ורואים שביהמ"ק יבנה בתקופה רגילה, שהיא לא מהתקופות היותר טובות, אמנם ישראל כבר משבים בארץ ישראל, ומגדלים כרמים [וזה "קץ ישראל". סנסזרין מיה.], אך עדיין אין פירות בשפע גדול, ורק אח"כ יבוא משיח בן דוד, ויתקיים 'וְדַם עֵנָב תִּשְׁתָה חָמֶר׳ – שיהיו פירות בשפע גדול.

[*] מש"כ שביהמ"ק קודם לקיבוץ גלויות - מדובר על ה"קיבוץ גלויות השני" של עשרת השבמים שמתקבצים ע"י משיח בן דוד, שהרי ה"קיבוץ גלויות הראשון" של יהודה ובנימן שמתקבצים ע"י משיח בן יוסף - הוא קודם לבנין ביימ"ק, וכמוכח ממגילה י"ז: (פיין "צעקצי סלח" צגליון הקודס, חוס פ-ד). וכבר עמדו בזה].

הוכחה מסדר הברכות

[א] מגילה י"ז:; ברכות כ"ט:; מדרש המובא בב"י

[ברכה ט"ז] "וְלִירוּשְׁלַיִם עִירְךְּ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב,

וְתִשְׁכֹּן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיֵן עוֹלָם, וְכִסֵא דָוִד עַבְּדְךְּ מְהֵרָה לָתוֹכָהּ תָבִין. בָּרוּךְּ אַתָּה ה׳ בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם.

[ברכה י"ז] אֶת צֶמַח דְּוִד עַבְדְּךְ מְהֵרָה תַּצְמִיחַ, וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךְ, כִּי לִישׁוּעָתְךְּ קּוִינוּ כָּל הַיוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה ה׳, מֵצְמִיחַ קֶּרֶן יְשׁוּעָת״.

0 0 0

איתא במגילה (י״ז:) בביאור הטעם שברכת ״בונה ירושלים״ קודמת לברכת ״צמח דוד״ - ״וכיון שנבנית ירושלים בא דוד, שנאמר: (פופע ג׳, פ׳) - ׳אַחַר שנבנית ירושלים בא דוד, שנאמר: (פופע ג׳, פ׳) - ׳אַחַר יֻשָׁבוּ בְּנִי יִשְּׂרָאֵל וּבְּקְשׁוּ אֶת ה׳ אֱלֹקֵיהֶם וְאֵת דְּוִד מַלְּכֶּם״. ופירש״י, ״אחר ישובו לבית המקדש ובקשו מקב״ה ואת דוד מלכם״. ומבואר מפירש״י - שברכת ״בונה ירושלים״ כוללת את בנין ביהמ״ק, ובנין שניהם [ירושלים וביהמ״ק] קודם ל״את צמח דוד״.

וכדברי רש"י - כן מוכח מחז"ל - שברכת "בונה ירושלים" כוללת בנין ביהמ"ק, והדבר מוכח מהמקורות הבאים -

א, ממסכת ברכות (כ״פ:) בתפילת הביננו: "וישמחו צדיקים בבנין עירך, ובתקון היכלך, ובצמיחת קרן לדוד עבדך" - הרי מבואר, ש"תיקון ההיכל" שהוא בנין ביהמ"ק - כלול בברכת ירושלים, וקודם ל"צמיחת קרן לדוד".

ב. מהמדרש (הוכל נכית ווסף לו"ח סיתן קי"כ), שם מבואר, כי מלאכי השרת אמרו כל ברכה מתפילת י"ח כשאירע מאורע השייך לאותה הברכה, ולגבי ברכת "בונה ירושלים" כתוב: "..כשבנה שלמה את בית המקדש, מיד פתחו מלאכי השרת ואמרו בא"י בונה ירושלים" – הרי רואים, כי בנין ביהמ"ק שייך לברכת "בונה ירושלים".

ג. ולכאורה יש גם ראיה מהזוה״ק תולדות (קל״פ.): ״בֵּית הַמְּקְדָּשׁ קוֹדֶם לְקִבּוּץ נֻּלֶיוֹת, דְּכְתִיב (מּפּלִּים קְמִּ״וּ) ׳בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם ה׳׳ הְּחִלֶּה, וְאַחֲרָיו ׳נִדְחֵי יִשְׂרָאַל יְכַנֵּס׳״ - הרי מבואר, שבנין ביהמ״ק כלול בפסוק ״בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם ה׳״, וא״כ לכאורה ה״ה שבנין ביהמ״ק כלול בברכת ״בונה ירושלים״ שנתקנה כנגד אותו הפסוק ״בוֹנֵה יְרוּשָׁלַם ה׳״ (כמכּוֹלר בּמִדֹם - כוֹכֹל בֹספֹר ״פּתנִסִי״ מ״חֹ

[ג] ראש השנה ל.

על דרך הראיה של הירושלמי הנ"ל - יש להביא ג"כ ראיה ממסכת ראש השנה (דף ל.), שם מבואר, שמדאורייתא, בזמן שביהמ"ק קיים - אסור לאכול מן התבואה החדשה עד הקרבת העומר, ובזמן שאין ביהמ"ק קיים - מותר לאכול מיד משהאיר המזרח של ט"ז ניסן.

אמנם - "משחרב בית המקדש, התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא יום הנף [יום ט"ז בניסן, שהוא יום הנפת העומר] כולו אסור". וביארו בגמרא: "מאי טעמא? מהרה יבנה בית המקדש, ויאמרו: אשתקד מי לא אכלנו בהאיר מזרח - עכשיו נמי ניכול. ולא ידעי דאשתקד לא הוה עומר - האיר מזרח התיר, השתא דאיכא עומר - עומר מתיר". עכ"ד הגמ'.

והרי חשש זה אינו מתאים לימות משיח בן דוד, שאז - "יהיו ישראל חכמים גדולים ויודעים דברים הסתומים.. שנאמר 'כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים'" (מכנ"ס מלכים "כ, ה'). ומשמע שביהמ"ק יבנה בתקופה רגילה, בה עדיין הטעות גוברת והמכשלה מצויה[¹].

[ד] פסיקתא ל"ז, ב"

וכן מוכח מהפסיקתא (ליז, כֹּי): "שנו רבותינו, בשעה שמלך המשיח בא, עומד על גג בית המקדש, והוא משמיע להם לישראל ואומר ענוים הגיע זמן גאולתכם" – משמע מכאן, שביהמ"ק בנוי קודם ביאת המשיח[----].

[ה] תיקוני זוהר חדש " הגר"ת.

וכך מבואר בדברי הגר"א (צניאורו לחיקוני זוסר חדם - דף כ"ז עור

ב" ד"ס ואע"ג דאוקימנא) - "וימין מקרבת, כמ"ש וברחמים
גדולים אקבצך, שיפקון בסיטרא דימינא [= שיצאו בצד
ימין, המבטא את מידת החסד], ע"י משיח בן דוד
שעליו נאמר יִיִּמִינוֹ תְּחַבְּקַנְיִי (שַכ"ש ב", ר')].

[*] יש מביאים מכאן ראיה באופן נוסף, מצד זה שדעת רבי יוחנן עצמו (כדס ס״ה:) היא שמצוות במלות לעתיד לבוא ובכללן "איסור חדש", ומזה שר' יוחנן חשש לאיסור חדש לאחר בגין ביהמ"ק - בע"כ שביהמ"ק יבנה קודם ביאת משיח בן דוד.

[**] מה שאמרו (ייקנא רכס ע׳, ו׳): ".. מלך המשיח שנתון בצפון יבא ויבנה בהמ"ק הנתון בדרום, הה"ד (ישעים מ״א, כ״ס): "הַעִירוֹתִי מִצְּפּוֹן וַיָּאת מִמְּזְרָח שֶׁמֶשׁ" - שם הכוונה למשיח בן יוםף, שהרי הפסוק "הַעִירוֹתִי מִצְפּוֹן.." הולך על בורש (עי״ש נפירש״י) - וכורש שייך לסוגיית משיח בן יוםף, וכדברי הגר"א דלהלן בתיקוז"ח.

אבל בתחילה [בתחילת הגאולה שהיא ע"י משיח בן יוסף] יתער בשמאלא [= תתעורר הגאולה מצד שמאל דהיינו במידת הדין] שְׁמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי׳ (כּס), והוא יהיה פקידה כמו שהיה בבית שני בימי כורש...".

והפקידה בימי כורש – היא שחזרו ישראל על אדמתן, ובנו את ביהמ"ק, וכמבואר בכתוב (מוּלּ לִּי, כֹּי) - "כֹּה אָמַר כֹּיֶרשׁ מֶלֶךְ פָּרַס כֹּל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ נְתַן לִי ה׳ אֱלֹמֵי הַשְּׁמִים וְהוּא פְּקַד עְלַי לִבְנוֹת לוֹ בַיִת בִּירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה...".

ופכך נתקיים המקרא שנאמר (יומיסו כ״ע, י׳ ובכך נתקיים המקרא שנאמר (יומיסו כ״ע, י׳ - י״ד) יבִּי לְפִי מְלֹאת לְבָבֶל שְׁבְעִים שְׁנָה אֶפְקֹד אֶתְכֶם׳ וגו׳, וזו היא הפקידה - שחזרו ישראל על אדמתם, ובנו יסוד בנין הבית...״.

[ו] מסורת ביד כל חכמי ארץ ישראל -בדעת הגר"א ותלמידיו

"במאמרו של הרב חיים לוריא (כ"המגיד" שנת מרכ"ב, גליון 26; ושוב ב"המגיד" שנת מרכ"ג גליון 4), מביא את דבריו של הגאון ר' יעקב ליב לעווי אב"ד בירושלים, מתלמידי תלמידיו של הגר"א, ומראשי "כולל הפרושים":

"שאלתי את פיו [של ר' יעקב לעווי] - האם אין לאנשי א"י איזה דבר מקובל באיזה זמן אופן ודרך תהיה גאולתנו ב"ב". - ענה ואמר: "בארץ ישראל מוסכם אצל כולם, כי בטרם יבוא המשיח - גאולה תהיה לנו ע"י רשיון מלכי האומות יר"ה, ויבנה בית מקדשנו כאשר היה בימי בית שני, ונקריב קרבנות, ואח"כ יתגלה משיח צדקנו אמן". ("חון ליון", עמי 175 (175).

n n n

א.ה. בכדי לחזק את סמכותה של ידיעה זו, וכן בכדי לבאר שמסורת זו בנויה על דעת הגר"א - נביא דברים שנאמרו מאחד מגדולי התורה בשיחה עם תלמיד בדרך שו"ת [את עיקרי הדברים השארנו בלשון המקורית]:

הרב: "יש לי העתק מילה במילה מעיתון "המגיד" שנת תרכ"ב, שם הובא בשם ר' יעקב לייב לעוי, שהיה בשעתו זקן הרבנים בירושלים, שמסורת ביד כל חכמי ירושלים שיבנו בית המקדש לפני שיבוא בן דוד[***].

(***) אמנם במקור מצומם שר' יעקב לעווי אמר כן בשם כל חכמי ארץ ישראל, אך הגדול הנ"ל נקמ חכמי ירושלים - משום שבזמנו עיקר חכמי ארץ ישראל היו בירושלים, שהרי הישוב בארץ ישראל התפתח בעיקר ע"י תלמידי הגר"א - אשר רובם התיישבו בתחילה בירושלים, ורק בשנת תרכ"ם

ומכיון שזה היה מוסכם אצל כל חכמי ירושלים - זאת אומרת שזו דעת הגר"א, משום שאנשי ירושלים לפני מאתיים שנה, מאה וחמישים שנה, הם תלמידי הגר"א ובניהם.

- ש. האם מוכרח להיות שמה שנתפרסם שם נכון, ואכן ר׳ יעקב לייב לעווי אמר את הדברים?
- על עתון?! תלוי מה. אם עיתון אומר רעיונות לא בונים על זה, אבל אם עיתון אומר עדות בשם ר' יעקב היתה צריכה לבוא הכחשה מר׳ יעקב לייב לעוי, ומר׳ שמואל סלנט, או מבנו, או מה"זית רענן"^[*], או מר'

ת. בודאי! אם יהיה כתוב בעיתון שר׳ שמואל סלנט חינך את ה׳חורבה שול׳, תגיד שאי אפשר לבנות

לייב לעוי - זו עובדה. ואם העובדה לא היתה נכונה -

התחילו לבנות וליישב את השכונות החדשות שבירושלים שמחוץ לחומות – ע"י ר' יוסף יושע ריבלין זצ"ל שנחלץ ראשון למצוה נשגבה זו, ולאם לאם הישוב התרחב הלאה לכל ערי ארץ ישראל (רחה "מוסד היסוד" עמוד 181; וכתבה נרחבת ב"מרוה ללמה" ה' עבת תשע"ז).

"ל משה יהודה לייב זילבערבערג מקומנא זצוק"ל [*] בעל ה"זית רענן". - "עלה לירושלים בשנת תרי"ז, מיד לאחר

יוסף יושע רבלין שהיה "ידא אריכתא" של ר' שמואל סלנט, אשר תמך בו בכל הענינים - שתמיד היה מתכתב שם הלוך ושוב. - זה לא הפקר, לא משאירים בעתון רשמי בכל אירופה טעות גדולה כזו. לבנות בית המקדש זה לא דבר של מה בכך, זו אחריות גדולה. אז, כל בני תלמידי הגר"א היו בחיים, מישהו היה צריך להכחיש דבר כזה!

- ש. באיזה במה היה צריך להכחיש?
- ת. באותו עיתון. זה עיתון חרדי, אילו ב״המודיע״ היה כתוב עובדה שאינה נכונה בדרגת אחריות כזו - הרי בוודאי היו מכחישים, ואם כולם שותקים זו הוכחה שהעובדה נכונה".

בואו לירושלים עיה"ק נתמנה כראב"ד בירושלים, עד שנקרא בפי כל "מרא דארעא דישראל", דבר זה בא לידי בימוי גם בכל הכרוזים שתמיד היה חותם ראשון. - בתור "מרא דארעא דישראל" היה מעורב ביותר בכל מערכותיה של ירושלים, ותמיד היה מחווה את דעתו הקדושה בכל עניין... נלב"ע בשנת תרכ"ה" (מכוח לפו"ת "זית רעון", תפס"ח). אגב, הובא שם, שה"זית רענן" פירסם מכתבו בעיתון "המגיד" הנ"ל.

יהודים יקריו

עלון זה מופץ בכל רחבי הריכוזים החרדיים בארץ וכן בארה"ב. בעקבות העניין העצום שישנו בעלון והצמאון האדיר בקרב הציבור לדברי האמת בלא משוא פנים המושמעים בו, נאלצנו להרחיב את העלון שוב ושוב, באופן שיכיל די חומר עבור הקוראים הרבים והמגוונים המתעניינים בדבר האגודה. אך דא עקא, שהוצאות הדפוס הן מרובות, ואף ההפצה בהיקף הנדרש דורשת משאבים. לאור העובדה שעלון "קדושת ציון" הפך לשיחת היום בריכוזים רבים של לומדי תורה ולנוכח ההכרח שכל המעוניין בכך יוכל לקבל את העלון באזור מגוריו, ולאור התנגדותם של גורמים שוליים אך רעשניים בשולי המחנה, נוכחנו כי אין מנוס מחלוקת העלון על־ידי תומכינו המוכנים להתמסר לעניין איש איש במקומו. אנו שואפים גם להגביר את תכיפות הוצאת העלון, להוציא עלון יעודי בשפה האנגלית הן עבור תושבי התפוצות והן לאלו שכבר זכו לעלות ולפעול בדרכים נוספות. בסייעתא דשמיא התחלנו להקים מערך שיעורים

ברחבי הארץ, וכן מערך סיורים מיוחד בירושלים, בעקבות בוני הישוב. אם פעילות העלון והאגודה חשובה לכם ואם רצונכם לאפשר את קיום העלון ואת הרחבתו ואת הרחבת פעילות האגודה בכלל, ניתן לעזור במספר אופנים – האחד הוא להרים את תרומתכם לעניין ובכך תבורכו מהשמים! הו"ק תתקבל בברכה מיוחדת. פרט לכך, כאמור, אנו זקוקים למתנדבים בריכוזים החרדיים השונים ברחבי הארץ לחלוקת העלון. בעלי רכבים מתבקשים במיוחד להרתם לעניין, ואנו מוכנים אף לשלם למי שביכולתו לכסות אזור חלוקה באמצעות רכבו. על־מנת לתרום, על־מנת להפיץ באזור המגורים, על־מנת לפרסם בעלון, על־מנת לקיים שיעורים בנושאים הנידונים וכן לכל עניין אחר הקשור לאגודה ולעלון, ניתן להשאיר הודעה בטלפון 7195368 שו ליצור קשר בדוא"ל yyy7@neto.bezeqint.net

כמו־כן ניתן לכתוב אלינו או להתקשר בכל שאלה שתעלה ואנו נשתדל להקשיב בתשומת לב ולהתיחס לכל פניה.

הדברים מוסבים על נבואת יחזקאל המובאת ביחזקאל ל״ז, ט״ו - כ״ח - כדאי לעיין שם לפני קריאת המאמר.

המתבונן בנבואה זו דומה בעיניו, כאילו בשעת הנבואה עומדות להן שתי הממלכות

יהודה וישראל, והנביא מתנבא על איחודן וחיבורן למלכות אחת, כשדוד יהיה למלך על כל ישראל. אמנם כידוע, לא כך היה הדבר, ונבואה זו נאמרה לאחר חורבן ירושלים וביטול מלכות יהודה, ולמעלה ממאה שנה לאחר חורבן שומרון וביטול מלכות ישראל. והדברים אינם מובנים לכאורה כאשר אין מלכות לישראל, לא מלכות יהודה ולא מלכות ישראל, האם מתאימה כעת נבואה על איחוד המלכויות? לכאורה לא היה צריך לומר, אלא שכאשר יגאלו ישראל, לא תקומנה מחדש לומר, אלא שכאשר יגאלו ישראל, לא תקומנה מחדש שתי המלכויות, רק מלכות בית דוד לבדה תקום ובן דוד ימלוך על ישראל.

והקושי מתעצם למאן דאמר שעשרת השבטים אינם עתידין לחזור, שלדבריו מה מקום יש לדבר על איחוד המלכויות, כשבני עשרת השבטים אינם עתידין לחזור, ועל כל פנים לא באופן הראוי להקים ממלכה [דגם מ"ד זה נראה דס"ל להא דגמירי דלא כלא שבטא, רק כוונתו שלא יחזרו מהם עם רב באופן הראוי להקים ממלכה].

עוד יש להתבונן במה שנראה בכתוב, שכאשר לא יהיו עוד לשני עמים אזי לא יטמאו עוד בגלוליהם ובשקוציהם. לכאורה כוונת הכתוב לומר, שכאשר נחלקו לשני עמים זה גרם להם לעבוד עבודה זרה בחטאות ירבעם, וכשיהיו לעם אחד שוב לא יעבדו עבודה זרה. אמנם הדבר צריך ברור, שלכאורה ענין עגלי ירבעם היה ענין מקרי במלכות ישראל, ובזמן יחזקאל כבר היה עגל שומרון לשבבים, וכבר חדלה מלכות ישראל מלהתקים ומלהיות סיבה לע"ז, ומה טעם א"כ יש להתנבאות, כי בעתיד כאשר יהיו ישראל לגוי אחד בארץ - אז לא יטמאו בשקוציהם ובגלוליהם?

והמתבאר מכל זאת, שענין עץ אפרים ועץ יהודה אינו מתיחס רק למלכות ישראל ומלכות יהודה אשר היו לפנים, רק כך הוא הענין, שבשורשי ההוויה ובעומק נפשה של האומה הישראלית, ישנם שני ובעומק נפשה של האומה הישראלית, ישנם שני כוחות, שני עצים, עץ אפרים ועץ יהודה, כאשר במצב הקלקול כוחות אלו מפורדים, ובמצב התיקון המה מתחברים, ובהיות ישראל על אדמתם בראשונה נפרדו כוחות אלו, מה שהביא לפילוג הממלכות בפועל, ונבואת הנביא היא כי בעתיד ישובו להתחבר אלו הכוחות, מה שיביא לכך שיהיו ישראל לגוי אחד, ומלך אחד יהיה לכולם למלך.

עוד למדנו בזאת, כי
המצב המקולקל של הפירוד
בין הכוחות, בין העצים
האלו, הוא שמביא לידי
כך שישראל נטמאים
בשקוציהם ובגלוליהם, וכאשר
יתוקנו הדברים ויחוברו העצים
אז לא יטמאו עוד בשקוציהם, אלא יהיו

אז לא יטמאו עוד בשי -לעם לה׳, והוא יהיה להם לאלקים.

והיו לאחדים ביד

וביאור הענין כך הוא - כבר נתבאר בעבר, כי בעוד על כל מלך של כל אומה ולשון מוטל התפקיד לדאוג לטובתם, לרווחתם ולשלותם של בני עמו, הרי שבישראל מוטל כביכול ענין זה על ה' אלקינו, אבינו מלכנו, אשר בחסדו בחר להיות לנו למלך ורועה ולדאוג לכל צרכינו. מהו, אם כן, המוטל על המלך בישראל? עליו מוטל לתקן את ישראל בכל סדרי התורה והמצוה, שעי"ז ימצא עם הקודש חן בעיני ה' אלקיו, וישפיע עלינו ה' אלקים את כל הטובה והברכה המובטחים מאיתו יתברך לשומרי חוקיו ומצוותיו.

ונמצא תפקידו של המלך בישראל כמו הפוך מתפקידו של כל מלך. כי בעוד שכל מלך ענינו הוא מתפקידו של כל מלך. כי בעוד שכל מלך ענינו הוא לתת לעם ולהשפיע עליהם, המלך בישראל תובע הוא מהעם, דורש מהם ומחייב אותם לשמור את הברית אשר כרתו עם ה' אלקים, אלא שכמובן כל זה הוא באמת לטובתם כדי שעי"ז יאיר ה' פניו אליהם ויקיים גם הוא את בריתו עימם.

והנה ישראל בימי שמואל שאלו להם מלך ככל הגויים, והיינו לא מלך אשר יפעל לתיקונם הרוחני, שעי"ז ישפיע להם ה' את שפעו, אלא מלך אשר יוציאם ואשר יביאם, ילחם מלחמותיהם וכו', הכל כמו שמפורש שם בפסוקים, וע"ז אמר ה' לשמואל – "לא אותך מאסו, כי אותי מאסו ממלוך עליהם". אמנם כאשר בקשו כן ניתן להם, מלך שחלק מענינו הוא גם התיקון הגשמי של ישראל, וכביכול מאז והלאה ה' משפיע לעמ"י את שפעו דרך המלך אשר שמו להם, אמנם כמובן שעיקר ענינו של המלך בישראל נשאר כבתחילה להעמיד את העם ראויים לקבלת שפעו יתברך ע"י שמירת התורה והמצוה.

ושני ענינים אלו - תיקונם הגשמי החיצוני של ישראל ותיקונם הרוחני הפנימי - הם הם שני העצים עץ אפרים ועץ יהודה, ובכללות יותר זהו ענין בני רחל ובני לאה, שרחל ובני רחל ענינם הוא תיקונם החיצוני הגשמי והטבעי של ישראל, ואילו בני לאה ענינם הוא תיקונם הפנימי הרוחני של ישראל.

ואציגה נא בזה מעט דוגמאות שיוכיחו זאת - הנה ואסף הוא המכלכל את אביו ואת אחיו ואת כל בית אביו, ויהודה הוא המעמיד את השבטים בקרן אורה

ומונע אותם מלהרוג את יוסף אחיהם, וחז"ל אמרו עוד, שאותו שלח יעקב להכין לו בית תלמוד, הרי כאן המלך הגשמי והרוחני. משה מבני לאה נתן תורה לישראל, ויהושע מאפרים הכניסם לארץ, דוד ושלמה בנו את המקדש וירבעם בן יואש מבני יוסף השיב את גבול ישראל מלבא חמת ועד ים הערבה. וכשנסתכל בכללות פעולותיהם של מלכי יהודה נראה ביעור ע"ז, לימוד תורה, תשובה, כריתת ברית עם ה׳, בעוד שאצל מלכי ישראל, גם פעולותיהם הטובות נעשות בגשמיותם של ישראל, כעמרי שבנה את שומרון ואחאב ששבחוהו חז"ל על שעמד במלחמה לאחר שנפגע במסירות נפש שלא להבעית את ישראל [ואילו יהוא שביער את הבעל מישראל - היה זה מקרה יחידאי יוצא דופן]. וגם כששקעה שמשם של ישראל ונתנו ביד האומות אנו מוצאים את מרדכי הימיני מבני רחל דורש טוב לעמו ודובר שלום לכל זרעו לאחר שפעל להצילם ממות לחיים, ואת זרובבל בן שאלתיאל מזרע דוד בונה את המקדש השני.

נמצינו למדים, שזהו ענין עץ אפרים ועץ יהודה, עץ אפרים הוא הכח הפועל לתקן את ישראל תיקון גשמי, לבנות את הארץ וליישבה, להביא ביטחון לישראל ורוב טובה וברכה, ואילו עץ יהודה הוא הכח הפועל לקרב את ישראל לאביהם שבשמים, לתקנם בתיקוני התורה והמצוה שעל ידי זה יאיר ה' פניו אליהם.

והנה נמצא, כי ענינה של מלכות ישראל הוא החסד, וענינה של מלכות בית דוד הוא הדין, שמלכות ישראל פעולותיה נועדו לתת לעם ולהיטיב לו, ואילו מלכות בית דוד דורשת היא מהעם תורה, מצוה, קדושה ודבקות בה' ובתורתו, כך שענינה הוא דרישה מן העם ולא נתינה לו. ואף שהמעמיק בענינה יודע, כי אין נתינה כדרישה זו, ואין טובה כמו הכפיה ללכת בדרך ה׳, מ״מ צורת הופעת הדברים היא אפרים - חסד ויהודה - דין.

והנה כל עוד דינה של מלכות בית דוד פעל לתיקון, לקרב את העם אל ה׳, אזי היה כח בעם לסובלו, שידעו הם שזוהי טובתם, אבל כאשר יצא הדין ממקומו הראוי לו, ונהפך לדין לשם דין, אז מאס העם בזה ועזבו את מלכות בית דוד וילכו אל עץ אפרים, וזה היה כשבעצת הנערים הודיע להם רחבעם כי ׳אבי ייסר אתכם בשוטים ואני אייסר אתכם בעקרבים׳, שאז מאסו העם במלכותו וימליכו עליהם את ירבעם בן נבט. ואמנם חטא העם בזה חטאה גדולה, כי טוב היה להם לסבול קצת דין גם שלא במקומו ולהיות קרובים ודבוקים בה׳ מלפנות למלכות שאין ענינה כלל קירבת העם לאלקיו, אך הם לא השכילו זאת, והדבר גרם להם לעזוב את מלכות בית דוד.

וכעין שורש לשורש לפגם זה מצאנו אצל אדוננו דוד ע"ה, כשאמר 'אתה וציבא תחלקו את השדה',

שהיה שם דין שלא במקומו, ואמרו על זה חז"ל -׳בשעה שאמר דוד אתה וציבא תחלקו את השדה יצאה בת קול ואמרה רחבעם וירבעם יחלקו את המלוכה׳. וראה זה פלא, שמפיבושת, שקיבל אז בהכנעה את דינו של דוד ואמר ׳גם את הכל יקח המלך אחרי אשר בא אדוני המלך אל ביתו בשלום׳, הוא היה מבנימין, ומצאנו ששבט זה גם כשכל בית ישראל עזבו את מלכות בית דוד מכח דינה הקשה - הוא נשאר נאמן למלכות בית דוד, ויש לעיין בזה].

הכלל העולה, שעץ אפרים ועץ יהודה הם שני כוחות פעולה, שתי מגמות, האחד ענינו תיקון חיצוניות ישראל, והשני ענינו תיקון פנימיות ישראל ונשמתם.

והנה גילו לנו רבותינו, כי שני כוחות אלו יפעלו בגאולתם של ישראל, ומכוחם יהיו שני משיחים משיח בן יוסף ומשיח בן דוד, והוסיף רבינו הגר"א וגילה, שכוחות אלו מלבד מה שיבואו לידי ביטוי באותם שני המשיחים - עוד מאירים כוחות אלו בכמה וכמה בנ"א ופועלים דרכם את פעולות הגאולה, הוא מה שנקרא בלשונם של תלמידי הגר"א נהורא דמב"י [ואף שאין ראוי לסבור סברות בענינים כגון אלו, מ"מ היה נראה שכשם שיש נהורא דמב"י כך יש גם נהורא דמב"ד, ויש סמך לזה בזהר, ואכמ"ל].

והנה כאשר נשקיף על מצבנו כהיום הזה נמצא, שכאשר מתבוננים מנקודת מבט של עץ אפרים, הרי שהגאולה לא רק התחילה, אלא היא כמעט נשלמה, שמצבם הגשמי של ישראל מתוקן מאוד, השיב ה׳ את שבות עמו, והערים החרבות מלאות צאן אדם, הארץ נותנת פירותיה, ולעם ישראל יש עוצמה צבאית וכלכלית הנחשבת בעולם מאוד, וכמדומה שמימות שלמה המלך ע"ה לא היה מצבם של ישראל טוב כ"כ, ו׳גלות׳ פשיטא שא״א לקרוא למצב זה, ויודעים אנו כי לא כוחנו ועוצם ידינו עשה לנו את החיל הזה, גם כוחות הס"א לא פעלו זאת, לפי שכיהודים מאמינים קוראים אנו את ׳שמע׳ ומעידים על יחודו של מקום, וידענו כי אין עוד מלבדו, ועל כן ידענו, כי יד ה' עשתה זאת למען הקים את השבועה אשר נשבע לאבותינו, לתת לנו את הארץ ולקיים את דבריו ביד עבדיו הנביאים, כי יגאלנו ויקבצנו לארצנו.

אמנם כאשר נתבונן על מצבנו מנקודת מבטו של עץ יהודה, ממבט מלכות בית דוד, נראה כי הגאולה כלל לא התחילה, שלא ניתן שלטון כלל לעושי רצונו להעמיד את ישראל בתיקונם, וגרוע מזאת - השלטון נמצא ביד מרשיעי ברית עוזבי תורה שפועלים להדיח את ישראל מעל ה׳, ויותר היה שלטון לשומרי התורה על ישראל בשנות הגלות ממה שיש שלטון לשומרי התורה כיום, והרי שמבחינה זו לא רק שלא התקדמנו אלא נסוגונו אחור, וסוכתו של דוד עודנה נפולה.

והנה כיום העצים מפורדים הם, הכוחות נפרדים והמגמות חלוקות, ישנם כאלו שאין להם בעולמם אלא ענין תיקונם הגשמי של ישראל, ואנשים אלו ליבם מתרונן כמו יין, שירת הגאולה בפיהם ולא יבינו איך יתכן ויש כאלו שאינם מבינים שאנו כיום עמוק בתהליך הגאולה [ובאמת שהיו אומרים שכבר נשלמה הגאולה, ורק מס שפתיים הוא מה ששגור על לשונם. שאנו ב׳אתחלתא דגאולה׳].

וישנם כאלו, שכל ענינם הוא תיקונם הרוחני של ישראל ולזה פונה כל ליבם, ואין שמחה בליבם בישועתם הגשמית וברוממות קרנם של ישראל [ואין כוונתי שלא אכפת להם מעניני הגשמיות של היחידים שבעמ"י. אלא שלא אכפת להם ממצבו הגשמי של עם ישראל כאומה, כגון נצחון במלחמות וכדומה], ואלו הולכים שפופי ראש ושפופי קומה על מצבו השפל של עמ"י, וכמה הוא מרוחק מה׳, ורואים במצבנו כיום את הקשה שבגלויות, ואינם מבינים כיצד יש מי שמסוגל לומר שכיום אנו באתחלתא דגאולה.

והאמת כדרכה אינה לא כאו ולא כאו. או לחילופיו גם כאן וגם כאן, והתיקון הוא שישובו העצים להיות לעץ אחד, והמגמה תהיה מגמה אחת שלמה, והיא

תיהונה של כנסת ישראל כהומה שלמה מפוארה מבית ומחוץ בגשם וברוח, וממבט אמיתי זה אנו שמחים מחד גיסא על קימתה של כנס"י מעפר שעבוד האומות ודוחק הצרות, ואנו אבלים על סוכת דוד הנופלת, ומצפים ומקווים ומיחלים לתיקונם הרוחני הפנימי של ישראל ולשובו של ה׳ אלקינו לשכון בתוכנו כימי קדם.

והנה כאשר העצים מפורדים, עץ אפרים עומד מנותק, ואלו אשר ענינם הוא חיצוניותם של ישראל רואים את אנשי עץ יהודה כאנשים מנותקים מצרכי העם ומתיקונו, אזי ישראל נטמאים בגלוליהם ובשקוציהם, שהעם כולו אשר אוחז בעץ אפרים הולר אתר החיצוניות ועוזב את הפנימיות וסר מאחרי ה׳.

והנה איחוד העצים מיעודי הגאולה הוא. והוא מעשה ה׳, אמנם בעקבות רבינו הגר״א אשר לימדנו כי יש לפעול עם א', ואין לנו לפטור את עצמנו מלנסות להגשים את יעודי הגאולה כפי אשר תשיג ידינו, נבואה להתבונן כיצד נוכל אנו לאחד את העצים ועל־ידי זה לאחד את העם, ועל כך אי"ה בגליון הבא.

ויהי רצון מלפני ה׳ אלקינו, שמהרה נזכה לקיום היעוד האלקי, "כי יש יום קראו נוצרים בהר אפרים קומו ונעלה ציון אל ה' אלקינו" (ירמיהו ל"ל, ה').

 א. ארץ ישראל ויישובה, אינה מצוה צדדית, וכמו כן אינו שכר צדדי לעם ישראל. ארץ ישראל כשהיא בשלימותה, היא המקום שבו מתקיימת התורה בצורתה האידיאלית

והמושלמת. בה מתקיים הקשר

המושלם בין הקב״ה לישראל, בין ישראל לתורה, ובין שלושתם [אורייתא, קוב״ה, וישראל] לחיים כאן עלי אדמות. מסיבה זו אנו רואים שהתורה כולה מתחילתה ועד סופה עוסקת בארץ ישראל, וממקמת אותה במרכז ענייניה. מסיבה זו מצאנו לחז״ל בסוף מס׳ כתובות, שהעמידו עניין זה של א״י, כדבר הכולל את כל התורה כולה, ואת המבטלה שקלו כעובד הכולל את כל התורה כולה, ואת המבטלה שקלו כעובד

ב. זכו הדורות שלפנינו, שבהם בחר ה' לקיים את הבטחתו, ולהראות דרכם ש'דבר אחד מדבריו אחור לא ישוב ריקם', זכו לשוב לארץ ישראל בקהל גדול, בעם רב ועצום, תחת שלטון שלא היה כמוהו מלאחר מלכות שלמה המלך ע"ה, ואילו פינו מלא שירה כים אין אנחנו מספיקים להודות לאלקינו, אלקי ישראל, על כל הטובה אשר עשה עמנו.

ג. אמנם מאידך, כגודל השמחה כן גם גודל הצער, היות ולפני מאתיים שנה החל תהליך ארוך בעם ישראל של התחלנות ופריקת עול תורה, תהליך שהחל בהשכלה, ברפורמה, ובציונות, תהליך שהסתיים עם בהשכלה, ברפורמה, ובציונות, תהליך שהסתיים עם חזרת עם ישראל לארצו, שמני אז עומדים היראים לדבר ה' מן העבר האחד, ופורקי העול מן העבר האחר, ובאופן כללי אינם קרבים זה לזה, הללו מועטים והללו מרובים. מכיון שכך, רחוקים אנו מלראות את עצמנו, ואת עם ישראל כולו, במצב המושלם, לו ציפינו כל משך הגלות הארוכה. ואדרבה, המצב בו 'מנהיגי העם' וראשי המדינה הינם רשעים פורקי עול תורה וחוקותיהם אינם כפופים לחוקי התורה הוא מצב של חילול ה' וקלקול שלא היה כמותו מעולם.

ד. אמנם, אף כי המצב רחוק מלהיות מושלם, הבדל גדול יש בין דורנו שחזר לארץ הקודש, לבין הדורות שעדיין היו בגלות, הבדל יסודי מאוד בכל היחס שלנו לקב״ה ולעם ישראל ולתורתם, והוא, שבזמן הגלות לא היה לנו מה לעשות בשביל לחזור למצב נשגב זה של עם ישראל בארה״ק. באותן תקופות עדיין לא הגיעה שעתם של ישראל להיגאל מאומות העולם. ואילו בתקופתנו הגיע הזמן, ואכן שבנו כולנו לארצנו, ואילו בתקופתנו הגיע הזמן, ואכן שבנו כולנו לארצנו, עתה בידנו להקים כאן ממלכת כהנים וגוי קדוש, כדבר ה׳ ביד נביאיו, וכשאיפת כל ישראל שבכל הדורות. עתה ביד עם ישראל ישנה האפשרות לחזור להיום התורה כולה בשלמות.

ה. אבחנה זו, יותר משהיא משמחת ומעצימה, היא מחייבת ודורשת, דרישה מאתנו דורשת עולמית, דרישה שאכן נקים כאן את עם ה' בצורתו השלמה והמתוקנת. תורתנו היא המנווטת את עמנו בכל ערכי החיים. ובכל שאלותיהם. בכל הדילמות ובכל ההכרעות. אבחנה זו דורשת מכל אשר בשם ישראל יכונה [ביו אם הוא מודה בייעוד הנשגב הלזה. ביו אם הוא מתכחש לו, ובין אם אינו יודע מה זה אומר, שהרי

לכיוון מטרה נעלה זו.

1. כמובן, שתחילה לכל עלינו להתקדם למצב בו הארץ

הנמצאת כבר בידי עם ישראל, תונהג על פי תוה"ק,

ושיראי ה' הנאמנים יתוו את דרכה, וזה ה'יישוב ארץ

ישראל' היותר גדול. אמנם כמובן שיחד עם זאת אין

לנו לשכוח את המטרה בצורתה המושלמת, שכל

הארץ לגבולותיה סביב תהיה בידי מדינה המונהגת

ע"פ התורה הקדושה, ושנזכה לראות את הר בית ה' אלוקי

ישראל לירושלים.

סוף סוף כולנו יחד כלולים בברית עם ה׳, ואין לנו

אפשרות לחמוק ממנה] להעריך היטב היכן הוא אוחז

מבחינת מטרה נעלה זו, ולעשות ככל אשר ביכולתו לקדם את עצמו ואת עמו, כל אחד כפי יכולת השפעתו

- ז. ההתקדמות שאנו החרדים לדבר ה׳ יכולים לקדם בפועל, היא כאשר נעסוק בתוה״ק בצורה מודעת, שעם תורה זו אנו צריכים לנהל כאן את החיים כולם, ואת העם כולו, וממילא נתייחס בלימודנו לכל השאלות העולות מהשטח, לכל השאלות הערכיות העכשוויות, ונשיב עליהן תשובות תורניות, ועי״ז אט אט תהיה לנו מערכת שלמה של חוקה על פי התוה״ק, שאותה נשאף ליישם על אדמת הקודש.
- ח. וכשם שצריכים אנו להוציא מהתורה את הצורה הראויה כיצד לנהל מדינה, כן צריכים אנו להוציא מהתורה ומרוחה את הצורה הנכונה איך להקים כאן עם שלם הקשור לתורה בכל נימי רוחו ונפשו. היות ולכל עם יש תרבות וחיי רוח, כן אנו צריכים להעמיד את הרוח הזאת מהתורה ולהפיח אותה בכל שכבות העם. דברים אלו הם הדברים שאנו יכולים לעשות בפועל בשביל לקדם את עם ישראל לכיוון מטרתו הנעלה של ממלכת כהנים וגוי קדוש לה׳.
- ט. הלכך שמה לה אגודת ׳קדושת ציון׳ למטרה, לעורר עניינים אלו, להדגיש את החסד שעשה עמנו ה׳ כשהחזירנו לארצנו, ולעורר על כך שעתה לאחר שהקב״ה עשה את חלקו, עיקר התיקון מוטל עלינו.

י. כמו כן הננו מודיעים מעל במה זו, שכל מי שנשאו לבו אותו לקרב אל המלאכה ולקדם בדרך כלשהי את המציאות לכיוון מטרה נשגבה זו, נשמח להיות בעזרו ככל אשר נוכל. נשמח לשתף פעולה עם כל גוף או ארגון, קבוצה או אדם פרטי, הלוקחים על עצמם לקדם

עניינים אלו. וכן נשמח לפרסם מאמרים המבהירים נקודות אלו, ומבררים נושאים חשובים אלו.

ויה"ר שנזכה כולנו יחד לעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם. עד שיתקיים בנו הכתוב ׳כי עם קדוש אתה לה׳ אלקיר׳...

יהודים יקרים! ימי ביז המצרים ממשמשים ובאים, וכל יהודי נקרא לעורר בימים אלו רחמי שמים על השכינה יהודי נקרא לעורר בימים אלו רחמי שחרב, על השועל"ים השרויה בעפר, על הר בית ה' שחרב, על השועל"ים הדודרגליים המהלכים בו ביום ומרתריםים כלפי אלוקי ישראל, מקרקרים בהיבלו ומבזים את מקום קורשו.

״תַּחַת שָׁלוֹשׁ רָגְזָה אֶרֶץ וְתַחַת אַרְבַּע לֹא תוּכַלֹ שְׂאֵת. תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹדְ וְנָבָלֹ כִּי יִשְׂבַע לָּחֶם. תַּחַת שְׂנוּאָה כִּי תִבְּעֵלֿ וְשִׁפְּחָה כִּי תִירַשׁ גְּבִרְתָּה״. (משלי לֹ׳, כ״א – כ״ג)

בליה י"ז בתמוז בשעה 23:30 נרתאסף ברחבת הכותל המערכי, ושם נשמע הכרי התעוררות מאחד הכותל המערכי, ושם נשמע הכרי התעוררות מאחד הרכנים שליט"א אורות חוברתנו בשעה זו. נועק לכורא עוהם על חילול שמו המתמשך ועה כך שאף אנו איננו יבוהים לשארת את המצב הזה עור, בו בני השפחה הארורים עושים כרצונם בבברת עינו.

הציבור מוזמן להגיע בהמוניו ולהשתתף בצרת הכלל. ויהי רצון שנזכה לראות בקרוב עין בעין בשוב ה' לציון.

אגודת "קדושת ציון"